

enzweig Cluj
könyvek
elymentalteszek
ese. - Gyári árak!

vezető Tolmácsok
ALIA

hogyan kell nézni,
lehet
és költségben meg-
karítani,
an lehet
elvtanulás nélkül
szul. megértetni
ÖL-ROMÁIG
HONTI REZSÓ
int 520 ol- L 170
ra füzve...
ELET könyvosztályában

rdelések

BENŐSÜLNE ma
gyobb üzletbe vagy
vállalatba értesítés
többévi irodai gyakor-
lattel bíró jómegjé-
nést 30 éves fiatalok
ber. „Főkönyvelő” je-
igére a kiadóhivatal

JÓ HÁZBÓL val
isko és gyermekek te-
jes orth. kóser ellátás
kapnak Deáknaál Re-
Ferdinand 128.

KERESÉK vállas
talmudochocum 25-
éves fiatalembert,
legnagyobb - agyarc
thodox hitközségbe
mint baltfile működ-
képes. Hartmann B.
d.pest. Paulay E.
utca 11.

SCHWARTZ
NACNE orth. kóser
VEGETARIUS
TERMÉ és tejcsar
Reg. Ferdinand (W
selényi-utca) 10.
alatt megnyit. A
használt tejmentés
ját készítenyemim.
Ugyarott naponta
teles és bivalyfej
tov. s. litva is
hat.

380 KÖTETBŐL
értékes héber köny-
tár, komplett bécsi
mudoroza tal. ritka
giségekkel olcsón
adó. - Érdeklődés
„Rabbi özvegye” cím
kiadóba küldendők.

a:

Uránia

4, fél 6, fél 8 és fél 10
órákor

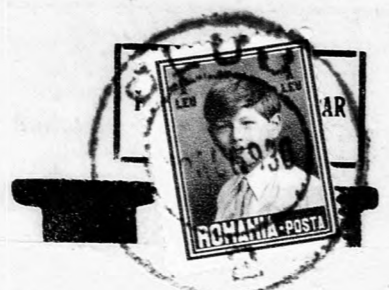
5, 20, 25, 30 lei

Szerelem a kolostorban

Szerelem a kolostorban

XIII EVF. * SZAM 173
Cluj—Kolozsvár, 1930
augusztus 10 Vasárnap
5690 ÉV - AB 16

az Uj Kelet az egy
és bánati zsidós
napilap
Ökkelak utánnyoi
kzrás megjelölésé
meg.
Kéirátokat nem k
és megérzésükre sen

BUDAPESTI
Diszter 2. II. e. S.
Kannasetter Robert
400

Ara 5 lej

KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Baron L. Pop (v. Brassai-
utca) 10. szám. Telefon: 9-77.

ELŐFIZETESI ÁRAK:
Egész évre 1150 Lei
Félévre 600 „
Negyedévre 320 „
Egy hónapra 110 „

KÜLFÖLDI
ELŐFIZETESI ÁRAK:
Egy óra 1 dollár (vagy ennek
megfelelő pénznem).
Egy évre 10 dollár.

Hirdetések tarifa szerint
vételnek fel.

Válság a láthatáron

Romániában különösen a nyári holt-
szézon idején átlag minden héten meg-
rendez egy-egy kormányválságot a szen-
zációra éhes sajtó. A romániai újság-
olvasó idegei már edzve vannak az
ilyen ökönyalként szállongó nyári vá-
lsághírekhez s úgy elereszti őket a füle
mellett, mint aki tudja, hogy csupán
artatlan kacsaról van szó. Ugy vagyunk
ezekkel a válsághírekkel, mint a farkas
kiáltó gyermek, aki annyiszor
ber. a falu népét, hogy amikor
tényleg jött a farkas, senki sem hitte
el neki. Pedig a farkas előbb-utóbb el-
jön, különösen, ha kormányválság ké-
pébe van bujtatva.

Ami a román politika boszorkány-
konyhajában most forr és siftere, az
már több az újságíró-fantáziában szü-
letett szenzációnál. Ennek a napok óta
tartó nagy sürgés-forgásnak, amely
Szinaja és Bukarest között zajlik le s
amelynek középpontjában a váratlanul
hazatérték Titulescu londoni követ áll,
van valamelyes komoly válságjellege.
Nem üres harasztörzés az, hogy a kor-
mány helyzete az utóbbi hetek során
megingott. Hogy mi idézte föl a krízist,
arra nézve a hivatalos körök mely
hallgatásba burkolóznak, de annál több
a magánértesülésből származó verzió.
Igy kapcsolatba hozzák a válságot Ká-
roly király ama kívánságával, amelyet
már hazatértekor kifejezésre juttatott,
hogy koncentrációs kormány vegye át
az ország vezetését. A király állítólag
nem adta fel ezt a tervét és a koroná-
zást szeretné alkalomul felhasználni an-
nak megvalósítására. Ezt a verziót nem
tartjuk valószínűnek, mert eltekintve
attól, hogy igen autentikus helyről cá-
folták meg, nem is volna logikus, hogy
éppen a koronázási ünnepség legyen a
kiindulópontja egy beláthatatlan követ-
kezmenyű kormányválságnak és belső
politikai harenak.

Sokkal valószínűbbnek tartjuk, hogy
a válság magából a kormányból, sőt
éppen Maniu miniszterelnök személyé-
ből indult ki. Nem egyszer kaptunk bi-
zalmas információkat arról, hogy Maniu
az utóbbi hetek eseményei és a pártjá-
ban dúló belső harcok mélyen elkeseri-
tették és megtörték munkakedvét. Eh-
hez járul még a napról-napra súlyos-
bódó gazdasági válság, amelynek meg-
oldása a külföld megváltozott hangula-
ta miatt a kormány számára ugyszól-
ván leküzdhetetlen feladatnak látszik.
Maniu elkedvetlenedését teljesen érthe-
tőnek tartjuk. Kevés kormány műkö-
dése okozott még olyan óriási csalódást
az országnak, mint éppen az ő kormá-
nya és Maniu tudja ezt jól. Tudja jól,
hogy pártjának népszerűsége egyrészt
az elkövetett súlyos kormányzási hibák,
másrészt a kormány hibáján kívülálló
általános gazdasági nyomoruság miatt
napról-napra csökken s ha valami radi-
kális változás nem történik, úgy a nem-
zeti parasztpárt nemsokára az ellensé-
ges közvéleménynek olyan falanxával
fogja szembetalálni magát, mint annak-
idején a liberálisok. De Maniu tudja
azt is, hogy a pártjában uralkodó dissz-
zónia miatt nem valószínű, hogy
ez a radikális irányváltás a kormány
politikájában s éppen ezért nem lehet
sok reménye a gazdasági problémák
megoldására sem. Ez a felismerés érle-
lte meg állítólag Maniuban azt az elha-
tározást, hogy visszavonuljon az ügyek
vezetésétől s ezzel megmentse pártjának
még megmaradt népszerűségét.

A krízis magva azonban nem Maniu
lemondási szándékában van, hanem ab-
ban, hogy mi következzék azután. Báb-
ran állítható, hogy Romániában ma
nincsen egyetlen kormányképes párt
sem. A liberálisok Bratianu Gheorghe
párttűse miatt a belső széthullás álla-
potában vannak, az averescanusok soha-
sem reprezentáltak tényleges politikai

erőt s csak árnyéka voltak a liberális
pártnak, Iorga és Lupu pedig, akik
szintén pártvezérek, gyöngeségük tuda-
tában nem is emelnek igényt a kor-
mányalakításra. Az ifju Bratianu
Gheorghe pedig csak most szervezi párt-
ját. Szabad és tiszta választások esetén
e pártok egyike sem kapna kormány-
képes többséget. Valószínűnek tartjuk,
hogy ha most új választásra kerülne
sor, a nemzeti parasztpárt, megfogya-
kozott népszerűsége ellenére is megka-
pna a többséget. Ugy tudjuk azonban,
hogy a király nem akarja most kitenni
az országot egy választás izgalmainak.
Ezeket figyelembevéve, a politikai le-
hetőségek ma a következők:
1. Maniu lemond és tiszta nemzeti
parasztpárti kormány alakul — nélküle.

Ez a kormány minden további nélkül
együtt dolgozna a jelenlegi parlament-
tel.

2. Ugynevezett „személyiségek kor-
mánya” alakul a király bizalmi embe-
reiből, amely másszóval diktatúrát je-
lent. Ezzel természetesen együttjárna a
parlament feloszlása. Kötve hisszük
azonban, hogy a király, aki több nyi-
latkozatában a demokratikus és parla-
mentáris kormányzási forma mellett
tett hitet, ilyen elhatározásra szánná el
magát. Eppen ezért a legvalószínűbb

3. egy koncentrációs kormány terve,
amelynek többségét a királyhoz közel-
álló nemzeti parasztpárti politikusok
tennék ki és amelyben helyet foglalná-
nak Bratianu Gheorghe, Lupu, Iorga,
Presan és esetleg Averescu is. Ez a kor-
mány tovább működhetne a jelenlegi
parlamenttel, amelynek szerepe azon-
ban merőben formai lesz. Ez a megol-

dás átmeneti formát jelentene a dikta-
tura és a parlamentarizmus között. Lé-
nyegében diktatura, külső megnyilatko-
zásaiban azonban figyelemmel van a
parlamentarizmus követelményeire.

Mindezek természetesen csak kombi-
nációk, mert Maniu még nem mondott
le és fölöttébb kérdéses, hogy egyálta-
lán le fog-e mondani. Párthivei bizo-
nyára mindent el fognak követni, hogy
eltérítsék ettől a szándékától, bár több
nemzeti parasztpárti vezető politikus
osztja Maniu véleményét. Bárhogy ala-
kuljon is azonban a dolog, az ország
politikájában változásnak kell törté-
nie, a társadalmi rendet és nyugalmat
sokkal hathatósabban kell biztosítani,
mint eddig, de legfőképpen radikális
intézkedéseket kell tenni a gazdasági
válság megoldására. Ez a pillanat pa-
ranasa és aki e paranacsnak nem akar,
vagy nem tud engedelmessékedni, az nem
vezetheti tovább az ország ügyeit.

Kormányválság lesz Titulescu szinajai tárgyalásaiból?

Maniu hirtelen elutazott Szinajából, állítólag azért, mert nézetelté-
rései támadtak az uralkodóval — Teljes bizonytalanság veszi körül
a szinajai tárgyalásokat

Titulescu ma délben visszautazik Londonba

Bucuresti—Bukarest, augusztus 9. (Az
Uj Kelet tudósítójától). Azok a hírek,
amelyek Titulescu romániai utazását
az orosz kérdéssel hozták kapcsolatba,
nem bizonyultak valónak. Erre mutat
legalább is az, hogy a londoni nagy-
követség szinajai tárgyalásai komoly belpo-
litikai következményekkel fenyegetnek.
A bukaresti sajtó ma egész nyíltan ír
egy küszöbön álló kormányválság lehe-
tőségéről. Hogy mi adná meg a közvet-
len impulzust a Maniu-kormány lemond-
ására, arról semmi pozitívum nem lehet
még tudni. Még tisztérium veszi kör-
ül azokat a lázas tárgyalásokat, ame-
lyeket Titulescu az uralkodóval és az
egyres politikai pártok vezéreivel foly-
tat. És így érthető, hogy ezekről a tár-
gyalásokról a legfantasztikusabb ver-
ziók kelnek szárnyra. Annyi azonban
bizonyos, hogy Szinajában a hangulat
rendkívül ideges és ebben a pillanatban
még nem lehet tudni, hogy milyen kö-
vetkezmenyekkel jár a közeljövő belpo-
litikai eseményekre Titulescu romániai
tartózkodása.

Kormányválságot jósolnak a lapok
Mint ismeretes, Titulescu tegnap dr.
Lupuval és Maniu miniszterelnökkel tár-
gyalt, majd a Foisor-kastélyban ebédel,
ahol a király látta őt vendégül. Délután
ismét Lupuval, majd George Bratianu-
val tárgyalt Titulescu. Estére Szinajá-
ba érkeztek Mihalache, majd Junian és

Madgearu, a kormány caranista trium-
virátusa, ezzel szemben Maniu minisz-
terelnök váratlanul visszautazott Bu-
karestbe. Beavatottak értesülése szerint
a király, Maniu miniszterelnök és
Titulescu tárgyalásai közben igen sok
komplikáció merült fel, amelyek föl-
több zavarossá teszik a szinajai atmos-
zférát.

Egyesek tudnivalók, hogy a tárgyalá-
sok középpontjában a koronázás problé-
mája áll és azonfelül is Károly király
és Elena öfelsege válásának megsemmi-
sítése. Maniu miniszterelnök tartózkodó
magatartásából, valamint abból, hogy
váratlanul visszautazott a fővárosba,
a lapok arra következtetnek, hogy a mi-
niszterelnök és a király között súlyos né-
zeteltérések támadtak, amelyek felett
nem lehet egykönnyen napirendre térni.
Az Adeverul nem tartja lehetetlennek,
hogy a közeli napok nagy meglepe-
téseket fogak hozni a belpolitikai élet-
ben. Az sincs kizárva, hogy a kormány
még ma, vagy holnap benyújtja a le-
mondását.

Titulescu missziója
Madgearu, Mihalache és Junian
ugyanancsak hosszasan tárgyaltak Titu-
lescuvall. Később Madgearu és Miha-
lache visszavonultak és Titulescu az
igazságügyminiszterrel tárgyalt este
kilencetől éjjel egyig, tehát négy teljes
órán keresztül. A tárgyalások során fel-

merült a jelenlegi kormány helyzetének
kérdése is. A lapok nem tartják lehetet-
lennek, hogy az uralkodó fontos belpo-
litikai missziót bízott Titulescúra, akinek
a pártvezérekkel folytatott megbeszélé-
sei ezen küldetéssel állanak összefüg-
gésben.

Amennyiben újabb komplikációk nem
következnének be, úgy Titulescu a va-
sárnap déli expresszrel visszautazik Lon-
donba.

Szinajában egyébként beható tárgya-
lások anyagát képezte a koronázással
kapcsolatosan az amnesztia kérdése is.
Az uralkodó részletes kimutatást kért
magának az előző években amnesztia-
ban részesült büntöző-kategóriákról. Jun-
ian igazságügyminiszter kijelentette,
hogy a koronázással kapcsolatos am-
nesztia az eddigieknél lényegesen szé-
lesebbkörű lesz.

A bukaresti sajtó élénken kommentál-
ja azt a figyelmes fogadtatást, amely-
ben Titulescut Budapestben részesítették.
Annak, hogy Titulescu csak átutazó-
ban járt a magyar fővárosban, a ma-
gyar fővárosban, a magyar hatóságok
egész budapesti tartózkodása alatt igye-
keztek kedvére lenni. A magyar közön-
ség ugyancsak nagy érdeklődéssel ki-
sértte Titulescut, akit a pályaudvaron a
kiváncsiak egész serege vett körül. A
Dimineata a magyar hatóságok és kö-
zönség tisztelete és magatartásában sze-
rény, de mindenestre megkapó jelét
látja annak az elismerésnek, amellyel a
magyarság Apponyi gróf nagy ellenfe-
lével szemben adózik.

A szinajai események krónikájához
tartozik az az incidens is, amely Bu-
karest és Ploesti között játszódott le a
gyorsvonat étkezőkosijában. Ebben a
kocsiban utazott Szinajába Victor Că-
dere belügyi államtitkár. Egy adott pil-
lanatban felugrott az egyik asztal mel-
lől Valentin Ionescu, a legfőbb számve-
vőségi hivatal referense, akit idegroha-
mok leptek el. Ionescu orditani kezdett
az utasokra és a kocsii személyzetére. A
dühgöng embert az utasoknak csak
nagy nehézségek árán sikerült megfé-
kezni.

Nagyvárad Zsidó Fiuinternátus

Oradea, Str. Delavrancea 17. (Ritook Zs.-u.)

A nagyváradí Társulati Kereskedelmi, az Orth.
Gimnázium és a Zsidó Liceummal kapcsolat.
Elsőrendű kóserellátás. A növendékek szaktanárok
által való előkészítése. Felvilágosítással szolgál az
internátus igazgatója Szilágyi Adolf Lic. tanár

Prospektust kívánatra
díjtalanul küldünk!

A harmincéves kínai háború

Rablóvilág a mennyei birodalomban

Csangsa városa Kinában a vörös lázadó csapatok, a kommunisták kezében van. Ezeket lemeszárolták, gyújtogatnak, rabolnak, tuszokat szednek, akiket Kinában ma „huszálognak” hívnak és akiket nagy váltságdíjért bocsátanak szabadon. Csangsa Hunan tartományának a székhelye. Hunan lehet akkora, mint Németország és Csangsának félmillió lakosa van. Ez a hír, hogy egy ily nagy város lázadó, felkelő hordák kezébe került, most megdöbbeníti az újságolvasókat.

Csangsa elfoglalása és kirablása azonban csak epizód egy óriási folyamatban, amelyben a kínai sárkányról van szó, mely hátán viseli a négyszázötvenmillió mennyei birodalmat, amelyet addig piszkáltak és abajgattak, míg megmozdult lángot okádvá az egész Kelet és valószínűleg az emberiség jövőjének sorsát készíti elő. Az alvó sárkány, amelyet most fölébresztettek, a kínai parasztság, Kína népességének 80-85 százaléka. Kinában évek óta parasztlázadás van és minthogy a parasztot forradalomba kergető okok borzasztóságukban egyre növekednek, a forradalom is egyre nagyobb hatalommal lángol. A déli rész, a Jangce folyótól délre fekvő vidékek, Honan, Kiangszu tartományok és az óriási Hupe tartomány nagy része, vagy százmillió emberlaktá vidék, teljesen a parasztlázadás martaléka és már táviratok érkeznek, hogy a másfélmillió Hankau városa, Hupe székhelye abban a veszedelemben forog, hogy Csangsa sorsára jusson. Amde az északi részen, a Hoangho folyó vidékén és Santung felszigeten szintén szakadatlan óriási parasztlázadások vannak, hol elnyomják őket, hol megint föllángolnak.

A déli forradalom csakugyan a kommunizmus jegyében áll. A Komintang balszárnya, amely ott a nankingi Csangkaisek-kormány ellen pártot ütött elfogadta Moszkva szellemi vezetését. Ennek oka azonban az, hogy a déli vidéken a parasztság jóformán egészen bérli, úszorás földbirtokosoktól bérli a maga kis rongy földjét, tehát jobbgy és ezért forradalmi lángolásában osztálytudatosabb, míg az északi vidéken több az önálló, független paraszt. De ezt az északi birtokos parasztot nem kevésbé hajtja lázadásba az a fölösleges, ami Kína átalakulásának kísérő jelensége. Olyan vidékeken, ahol az északi reakciós, Nanking-ellenes tábornokok uralkodtak még tavalyig és ahol Moszkva híret sem hallhatta a paraszt, óriási parasztlázadások törtek ki és sok vidéken, úgy mint Délén a vörös zászlóval, ott a császári sárkánnyal mentek harcra, a császárt követelték vissza, hogy az teygen igazságot a szegény embernek.

A parasztlázadások Kína történelmében szakadatlanok, azok irták az ország történelmének betűjét. A legutolsó, a Tájing-forradalom a hatvanas években ért véget és állítólag hatvanmillió ember életébe került. Kína eddig örökös túlnépesedésre volt ítélve. Az ösök tisztelének vallása azt követeli, hogy minél több utódja legyen az embereknek, mert ennél többen tisztelik meg az emléket, annál biztosabb a halhatatlansága. A legtöbb vidéken évenként kétszer aratnak, a paraszt munkájának tehát megvan az áldása és a hagyományos, szorgos, belterjes földművelés biztonságot nyújt a földművelőnek. De a paraszt lakosság így örökösön annyira elszaporodik, a föld annyira fölprózdódik, hogy a paraszt éppen hogy csak az éhenhalástól tengeti az életét. Egy rossz év, egy szárazság, egy árvíz, politikai zavarok: a paraszt eladósodik, a saját földjén bérli lesz, a bérösszeget már nem tudja fizetni és fellázad a birtokos, a zálogos, a kereskedő, a tartományi kormányzat ellen.

Amióta a nyugati kapitalizmus forradalom formájában betört hozzá, azóta meg egyáltalán nem tud élni és dolgozni. Sok helyen bekapcsolódott a világforgalomba, a világpiacnak termel — például a háború alatt támadt gyapotföldjeken is — és martaléka lesz a világválságoknak. Másrészt a birodalom nagy egysége megszűnt. Kína egyes önálló darabokra szakadt, az egészséges ápolásra szoruló öntöző-intézményekkel, árvíz ellen való gátakkal, erdőségekkel nem törődik senki. Egyre több katasztrófa éri a paraszt természetét. A valuta válságát is ő fizeti. Már a kínai pénzalap, az ezüst-tael maga is egy bizonytalan pénz; most éppen nagy ezüst-infláció van Kinában. De azonkívül a mindenütt forgalomban lévő „mexikói dollárnak” némelyek szerint száz, má-

sok szerint háromszáz különböző árfe-lyama van országszerte. Ehhez jönnek a papírpénzek, amiket a különböző katonai parancsnokok bocsátanak ki és amit senki se vesz el a parasztól, de amit a parasztnak el kell fogadnia.

És itt érünk a paraszt nagy tragédiájához. A paraszt mindenütt Kína-szerte a rabló militarizmus ellen támad föl elsősorban. A hadseregek őt rabolják, pusztítják, zsarolják, gyújtogatják, mint a harmincéves háborúban az európai kontinens nagy részében. Csak természetes, hogy végül védekeznek. És hogy védekeznek? A földjéről, fölgujtott házáról elkergetett paraszt rabló lesz. Rablóbandákban járja be az országot. És kit pusztít, rabol? Megint csak a parasztot... A rablóbanda elszegődik aztán katonának, vezére, Rózsza Sándor tábornok lesz, ha megverik, vagy nem kap zsoldot, megint rablónak megy, ha esetleg sikerül, a zsákmányból megint tanyát vesz magának és paraszt lesz. Paraszt, rabló, katona, megint rabló, megint paraszt — ez mind egy.

A katonaság és rablóbandák és a politikai, adózó kiuzsorázás ellen a parasztkok hatalmas szövetségeket tömörülnek. Ezeknek a fegyveres parasztszövetségeknek évezredek a tradíciójuk Kinában. Külön szövetségeknek a gazdag nagyparasztkok és külön a szegénység. Dél-Kinában például olyan óriási parasztszövetségek vannak, amelyekbe módos parasztot nem vesznek be... De ezek a parasztszövetségek, ha fölkerekednek, hajszolva a polgárháborútól, megint csak rablóbandák, hiába vannak osztálytudatos céljaik és jelszavaik. A „vörös” hadseregekben ugyanannyi volt a rabló és rablóvezér, mint az egyéb hadseregekben, amelyet csak egyes tábornokok óriási magánvállalkozásai és „vörös” tábornok ugyanugy drágán eladja magát akárhányszor az ellenségnek, mint az a magánvállalkozó hadvezér, akinek csak ez az üzlet a célja.

És mindezt, a katona zsoldját, sarco-

Santung környékén a kormánycsapatok megsemmisítő csapást mértek a kínai felkelőkre

London, augusztus 9. A Press Association nankingi jelentése közli a dél-kínai nacionalista kormány kommunikációját, mely szerint Shantung környékén a kormánycsapatok megsemmisítő vereséget mértek a felkelőkre. A nankingi kormány hadai 19 ezer foglyot ejtettek, 11 ezer fegyvert és sok ágyut zsákmányoltak az északiaktól.

London, augusztus 9. Pekingből jelentik, hogy az angol nagykövet a dél-kínai kormánytól tiltakozott Heane asszony életveszélyes megsebesítése ügyében, akit egy kínai katona lakásán megragadt, bajonettjével többször megszurta és utána a lakást kirabolta. A nagykövet azonnali elégtételt kért a nankingi kormánytól az előfordult bűneset miatt.

Bombayban mára véres naptól tartanak...

Peshavar és Sukkur környékén válságosra fordult az angolok helyzete

Az afridi törzs harcosai folytatják előnyomulásukat

London, augusztus 9. Peshavari jelentések szerint az északnyugati határvidéken és különösen Peshavar közvetlen környékén a helyzet rendkívül válságosra fordult. Az afridi törzs harcosai az angol bombavető repülőgépek akcióját ellenére tovább folytatták előnyomulásukat és dél felől öt kilométernyi távolságra megközelítettek a peshavari erődítményeket.

A lázadó törzsek harcosai döntő ütközetre készülnek.

A helyzet komoly, mert Peshavar lakossága a hegyi törzsek guerilla-csapatával rokonszenvezik, de más-

részt Peshavarban nem áll rendelkezésre annyi haderő, amennyi az afridi fölényes visszaveréséhez elegendő volna. A csapatparancsnokság megerősítéket kért.

Peshavari angol körökben biznak abban, hogy a város még sem kerül a lázadó törzsek kezére.

Az angol bombavető ma is folytatták a felkelők táborhelyeinek bombázását.

London, augusztus 9. Bombayból jelentik, hogy az Indus melletti Sukkurban a helyzet továbbra is válságos. A fosztogatások és erőszakoskodások a

Rheumánál, fej- és fogfájásnál, valamint küléseknél az

Aspirin-tabletta

mindig használ. Csak a „Bayer-kereszt”-tel ellátott eredeti csomagolásban valódi.

Mindenik tablettája egyik oldalán „Aspirin 0,5” áll, másik oldalán pedig a „Bayer-kereszt” van felkúntelve. Aspirin-tabletta a szívre nem ártalmas. Az Aspirin-tabletta egyedülálló az egész világon.

hatósági intézkedések ellenére is folytatódnak. A kereskedők nem merik megnyitni üzleteiket. Tegnap újabb csapatmegerősítések érkeztek a városba. Az összes fontosabb pontokon gépfegyveres osztagok teljesítenek szolgálatot.

A hinduk és mohamedánok kisebb összecsapásait sikerült megakadályozni. Több letartóztatás történt.

Vasárnap Bombayban nagyarányú hatósági intézkedéseket fogantatosítottak. A pánindiai kongresszus erre a napra tüntetést felvonulásokat rendez, amelynek során a tüntetők elvonulnak az összes bombayi börtönök elé. Attól tartanak, hogy a politikai foglyokért tüntető tömeg véres zavargásokkal fog inszcenálni.

Kolozsváron keresik egy prágai cég sikkasztó cégvezetőjét

Cluj—Kolozsvár, augusztus 9. (Az Uj Kelet tudósítójától). A kolozsvári rendőrséghez távirati értesítés jött a prágai rendőrségtől, hogy a prágai Mrazek Testvérek cég prokuristája, Miloslav Sorvsky ötszáz ezer csehkorona elszikkasztása után Rozina Adancova nevé szeretőjével Románia irányába szökött és valószínűleg Kolozsváron bujkál. Távirati értesítés szerint a sikkasztó prokurista elfogója tízezer lej jutalomban részesül.

Rejtélyes férfihullát fogták ki a Szamosból

Cluj—Kolozsvár, augusztus 9. (Az Uj Kelet tudósítójától). Szombat reggel a sintértelep környékén a cigányok egy öreg ember hulláját fogták ki a Szamosból. Az esetről rögtön értesítették a rendőrséget, ahonnan dr. Hosszu városi főorvos és Pucea, a negyedik kerületi rendőrség vezetője, szálltak ki a helyszínre. A főorvos megállapította, hogy a hullán külső erőszak nyomai nem látszanak és a halál, amelyet a vízbefulladás okozott, még az éjjeli órákban következhetett be. A holttesten elhanyagolt rendetlen ruhavolt és zsebeiben semmiféle irást nem találtak, amelyből személyazonosságát meg lehetett volna állapítani. Miután a holttesten erőszak nyomai nincsenek, a bizottság véleménye szerint valószínűleg öngyilkosság történt. A rendőrség bevezette a nyomozást a hullá személyazonosságának megállapítására.

Megsemmisítették a román-német közvetlen vasúti tarifát. Bukarestből jelentik: A CFR vezérigazgatósága elhatározta, hogy szeptember elsejével megsemmisíti az 1929 február elsejével érvényben lévő román-német közvetlen szállítási tarifát. Ennek helyébe új tarifát léptetnek életbe, amely már az új szállítási illetékek alapján készült el.

Megnyílt

HOTEL UNION

ukarést, strada Regală 6.

Az ország legszebb és legelegánsabb szállodája. Minden szobához fürdőszoba, telefon, központi fűtés. Lift. Autogarage.

A legmodernebb komfort. Mérsékelt árak.

Semmi

Bucaresti—B (Az Uj Kelet t...
vurul kitünő...
küllöbdi pénz...
ekt megírása...
hogy a legutóbb...
jegyzése nem s...
csaknem az öss...
nak kormány...
gatták. A köle...
zőek voltak. 9...
lyam mellett...
igért az osztrák...
pedig a dohány...
tal bevételeivel...
vedelmek a lehe...
képezik.

Az osztrák

Mindezek...
gy tudta, hogy...
produktív beru...
használni, így p...
vasutak és posta...
dig a költségvet...
re. A nyugati...
nem túlságos s...
költségvetési ü...
kölesönöket, am...
pénz nemek stab...
hozza. A franciá...
az összes külföl...
gatták a kölesön...
is interveniált...
nagy francia ba...
elő azonban er...
miután az osztrá...
hajlandó megál...
nyos háború elő...
fizetési feltétele...
francia bankok k...
hajlandók lejegy...
nak kölesönt, am...
vidéjé a hábo...
Ezzel szemben az...
menyesen interve...
intézeteknél a kö...
dekében. Az int...
hározott volt, hog...
gyenesen felvilá...
gol kormánytól...
ámogatja egyes...
őneit.

Fia

Az osztrák köle...
dal lett előkészít...
mányok és nagy...
vező fogadtatásba...
nének tehát min...
na arra, hogy bi...
az osztrák kölesön...
ben és siessen azt...
kölesön, amely 7...
megfelelően garan...
melte volna, hogy...
fedezték. Ezzel...
hol 3 millió fon...
piacra, a közönség...
gyezett le. Amszt...

Orék fi...
nyer, aki haját v...
Henol...
természetes hajfé...
Kis doboz ára...
Négyezeres do...

A hajfestősz...
a folyékony, minden...
HENNE...
a híres kelti növény...
Kis doboz Le 100—

Dijitalan utasítás a festősz...
szerek által elrontott haj...
gyobb gonddal helyreho...
szerszertárban, drogériá...
szerekeskedésben. Ahol t...
kőznek, küldje be az ösz...
vétel a ves...
Institut de Bea...
Bucuresti, Cal, Victoriei. —
Kérje az új arjegyzéket. —
nálti utasítá...

Semmi kilátás sincs újabb külföldi kölcsönre, még akkor sem, ha nemzeti kormány alakulna

Az osztrák kölcsön kudarca a külföldi pénzügyon

Bucuresti—Bukarest, augusztus 9. (Az Uj Kelet tudósítójától). Az Adevarul kitünö párizsi tudósítójának kollából feltűnésteltő cikke közöl a külföldi pénzügy nehézségeiről. A cikk megírására az adott aprópost, hogy a legutóbbi osztrák kölcsön lejegyzése nem sikerült, bár a kölcsönt csaknem az összes nyugati nagyhatalmak kormányai teljes erejükkel támogatták. A kölcsön feltételei is kedvezőek voltak. 95-ös kibocsátási árfolyam mellett 7 százalékos kamatot ígért az osztrák kormány, a kölcsönt pedig a dohányjüvedék és a vámhivatal bevételeivel fedezte le. Ezek a jüvedelmek a lehető legjobb biztosítékot képezik.

Az osztrák kölcsön a külföldön

Mindezek felül a közvélemény úgy tudta, hogy a kölcsönt kizárólag produktív beruházásokra fogják felhasználni, így például az osztrák állam vasutak és posta újjáépítésére, nem pedig a költségvetési deficit fedezésére. A nyugati gazdasági szaklapok nem túlságos szimpátiával kezelik a költségvetési ürok betömésére szolgáló kölcsönöket, amelyekhez csakis egyes pénzügyi stabilitása esetén járulnak hozzá. A francia kormány kivételével az összes külföldi kormányok támogatták a kölcsönt. A Tardieu-kormány is interveniált a kölcsön érdekében a nagy francia bankoknál. Az intervenció azonban eredménytelen maradt, miután az osztrák kormány nem volt hajlandó megállapodást kötni bizonyos háboru előtti osztrák kölcsönök fizetési feltételeire vonatkozólag. A francia bankok kijelentették, hogy nem hajlandók lejegyezni egy olyan államnak kölcsönt, amely előzőleg nem likvidálta a háboru előtti tartozásait. Ezzel szemben az angol kormány eredményesen interveniált a londoni pénzügyintézeteknél a kölcsön támogatása érdekében. Az intervenció annyira határozott volt, hogy egyes angol lapok egyenesen felvilágosítást kértek az angol kormánytól, hogy milyen címen támogatja egyes külföldi államok kölcsönöit.

Fiaskót vall a lejegyzés

Az osztrák kölcsön tehát nagy gondal lett előkészítve és a külföldi kormányok és nagyhatalmak részéről kedvező fogadtatásban részesült. A közönségnek tehát minden oka meg lett volna arra, hogy bizalommal viseltessék az osztrák kölcsön kibocsátásával szemben és siessen azt aláírni. Egy olyan kölcsön, amely 7 százalékos produkál, megfelelően garantálva van, megérdemelte volna, hogy többszörösen is lejegyzék. Ezzel szemben Londonban, ahol 3 millió font sterling került a piacra, a közönség csak 1 millió fontot jegyzett le. Amszterdamban teljes volt

a kudarc. Itt csaknem az egész összeg a bankárok nyakán maradt. Csak a svéd és az olasz transok lettek lejegyezve.

Ausztria megkapta a pénzt, mert a kölcsönt kibocsátó bankkonzorcium a teljes összeg kifizetésére kötelezte magát, a kibocsátás sikertelensége azonban eléggé világosan bizonyítja, hogy milyen nehezen lehet most a külföldön ilyen hitelműveleteket lebonyolítani. arról van szó, hogy ősszel egy angol, egy lengyel és egy jugoszláv kölcsönt bocsátanak ki. Hónapok, sőt évek óta folynak a tárgyalások ezen kölcsönök lekötéséről. A siker kilátásai azonban a legminimálisabbak. Ami pedig egy esetleges nagy román kölcsönt illeti, ennek a kilátásai is egészen mérsékel-

tek. És nem valószínű, hogy a közeljövöben megváltozna ez a helyzet.

Semmi értelme sincs annak — írja az Adevarul —, hogy csaló reményektől hagyjuk magunkat vezetetni. Mindön ezt mondjuk, távolról sem vágyunk pesszimisták, csak való tényeket akarunk megállapítani. És a tények se nem pesszimisták, se nem optimisták. Azokat olybá kell venni, ahogyan vannak. Még egy esetleges nemzeti, vagy koncentrációs kormány sem hatná meg túlságosan a külföldet. A világ gazdaság krízise olyan viszonyokat teremtett, amelyeket egy évvel, másfél évvel ezelött senki sem láthatott előre. Ezek a viszonyok az összes országokra néhezdednek, de különösen azokra az országokra vannak súlyos kihatással,

Erdélyi zsidó leány-internátus Párizsban

Dr. SZARVAS JAKABNÉ vezetése alatt

Párizs legszebb kertvárosában Robinsonban szeptember 15-én nyílik meg az igen előkelő zsidó leányinternátus 14—20 éves leányok részére. Az internátus gyönyörű 3 holdas park közepén fekvő 20 szobás villában van elhelyezve. Családias nevelés az összes európai nyelvek tanítása szakszerű tanerök vezetésével. Felvilágosítással, prospektussal Dr. SZARVAS JAKABNÉ, Hatéj szolgál

amelyek nem rendelkeznek tőkefelelleggel. A nyugati államok tartózkodó magatartása a külföldi kölcsönökkel szemben aggasztó jelenség, helyesebben szólva egyike a sok aggasztó jelenségnek.

A Stewart-cégnek nincs pénze a bukarest-brassói ut kiépítéséhez

A londoni cég kölcsönt vett fel, hogy kötelezettségeinek eleget tehessen

Bucuresti—Bukarest, augusztus 9. (Az Uj Kelet tudósítójától). A parlamenti szesszió utolsó napjaiban ratifikálta a képviselőház azt az egyezményt, amely a kormány és a londoni Stewart-cég között jött létre a bukarest-brassói országot kiépítésével kapcsolatban. A meg egyezés értelmében a Stewart-ház 1 milliárd lejes kölcsönt folyósít az

utépítéshez, a költség egy részét azonban az államnak kellett volna viselnie. Néhány héttel az egyezmény megkötése után politikai körökben az a hír terjedt el, hogy a Stewart-ház nem tudja megkezdeni a munkálatokat, mert nincs pénze. A Stewart-cég viszont azzal indokolta a késést, hogy az állam nem

tett eleget a szerződésben foglalt kötelezettségeinek.

A lapok most úgy értesülnek, hogy a Stewart-cégnek nagy erőfeszítések árán sikerült egy angol konzorciumtól 750 millió lejes kölcsönt szerezni és így remélik, hogy a munkálatokat január elsején mégis meg fogják kezdeni.

Az Adevarul is új vizsgálatot követel a borsai tűzkatasztrófa ügyében

Az országos zsidó tanács feltűnésteltő felhívása a zsidó társadalomhoz

Cserkészek és vasgárdisták inzultálják Bukarestben a zsidó járókelöket

Bucuresti—Bukarest, augusztus 9. (Az Uj Kelet tudósítójától). A romániai zsidóság központi politikai képviselőlete, a „Romániai Zsidók Országos Tanácsa” felhívást intézett a zsidó társadalomhoz, annak támogatását kérve, a borsai tűzkatasztrófa áldozatainak felszegélyezésére. A felhívás megkapó szavakkal eseteli a hajléktalanná vált borsai zsidók szörnyü nyomorát és megállapítja, hogy a jelek szerint a borsai zsidók házaik nem véletlen szerencsétlenség, hanem büns kezek gyújtogatása folytán égtek le.

A manifesztum, amelyet többek között a négy zsidó parlamentter is aláírt, nagy feltűnést keltett a bukaresti sajtóban. Az Adevarul részleteket közöl a felhívásból és behatóan kommentálja annak

a tűz keletkezésére vonatkozó passzusát. A lap szerint az országos zsidó tanács manifesztuma kategórikusan megcáfolja azokat a kommiunikéket, amelyeket a kormány a borsai tűzzel kapcsolatban közzétett. A felhívást aláírt négy zsidó parlamentter politikai és társadalmi helyzetét és súlyát tekintve, a kormány nem térhet szó nélkül napirendre a felhívás fölött. Vagy a kormány-kommunikék mondtak igazat és ebben az esetben a manifesztum aláíróit felelőségre kell vonni, vagy pedig igazat állítanak a zsidó parlamentterek és ebben az esetben a kormánynak kötelessége újabb, de ezúttal részre nem hajló vizsgálatot elrendelni a borsai katasztrófa ügyében.

Bucuresti—Bukarest, augusztus 9. (Az

Uj Kelet tudósítójától). Az antiszemita botrányoknak nem akar vége szakadni a fővárosban. Az elmúlt napokban a Cizmigiú-kertben kezdődött meg a békés zsidó járókelök inzultálása, tegnap este pedig a Károly-parkban bukkantak fel a vasgárdisták, akik csoportokba verődve, bejárták az egész parkot, igazoltatták a járókelöket és a zsidógyanus embereket véresre verték. A hatóságok egyetlen esetben léptek közbe.

Az Adevarul az újabb verekedésekkel kapcsolatban felhívja a cserkész-parancsnokság figyelmét arra, hogy a vasgárdának igen sok cserkész tagja van, akik cserkész egyenruhában nem átalják résztvenni az antiszemita excesszusokban.

Az amerikai katasztrófális szárazság miatt a gabonaárak jelentékeny emelkedését várják

Hoover elnök ankétet hívott össze az egymillió családot érintő mezőgazdasági válság ügyében. Átterjedt a hóhullám Kanadára is

Newyork, augusztus 9. Hoover elnök a szárazság által sújtott tízenkét állam kormányzóját Washingtonba ankketre hívta össze, hogy megtárgyalják a több mint egymillió családot érintő amerikai mezőgazdasági termelési válság aktuális problémáit és megvitatásuk a legcélravezetőbb segítés módokat.

A washingtoni lapok szerint a kormány az 1926-ik évi árvíz-katasztrófánál alkalmazott segélykeiöhoz hasonlóan fog igyekezni az esőhiányos terület mezőgazdái segiteni.

Newyork, augusztus 9. A hóhullám átterjedt Kanada nyugati részére is.

A terméskilátások itt is megcsappantak.

Az amerikai meteorológiai intézetek még mindig tartósan száraz és igen meleg időjárást jósolnak.

A esikágoi terménytözsde tegnap hausse-szal indult, de később Washingtonból származó olyan híreket terjesztettek, hogy biztos kilátás lenne az eső hiány közeli megszüntetésére s erre a tözsde ingadozóan zárult.

Az amerikai értéktözsdeken is éreztette hatását az abnormis időjárás. Számítalan rémhír a baisse erősödését vont maga után. Különösen vasuti

papirokban voltak nagy áresések, tekintettel a rossz terméskilátások miatt megcsappant gabonaszállítási lehetőségekre.

Newyork, augusztus 9. Az amerikai egészségügyi hivatal közzétett kommiunikéje szerint az esőhiányos területen egyre veszélyesebb méreteket ölt a tifuszjárvány. A járvány naponta 50—60 áldozatot szed. Ettől eltekintve az abnormis időjárás következtében különösen az idősebb emberek körében nagyarányú halandóság lépett fel a hóhullám által elárasztott vidéken.

Newyorkban a tej árát újabb egycenttel felemelték.

Orók flatalságot
Nyér, aki haját vagy szakállát a híres **HENOL ROYALE** természetes hajfeszítő tincturával festi

Kis doboz ára **Lej 100**—
Nagy doboz ára **Lej 250**—

A hajfeszítoszerek királynöje
A folyékony, minden kívánt színárnyalatban

HENNE ROYALE
A híres keteti növény állandóan frissen raktáron.
Kis doboz Lej 100— Nagy doboz Lej 150—
Dijának utasítása a festőszerek használatára. Más festőszerek által érintott hajszínt rövidesen és a legnagyobb gondnal helyrehozzuk. Kéj minden nagyobb frizurájában, drogeriában, fodrászüzleteiben és illatszertáraszkedésben. Anol beszerzése nehézségbe ütközne, küldje be az összeget talványon vagy utánvétellel a vesérképviselethez.

Institut de Beauté Dortheimer
Bucuresti, Cal. Victoriei 0. (a Cinema Select mellett.)
Kérje az új lejegyzéket. — Minden karton magyar használati utasítással van ellátva.

on keresik
ég sikkasztó
zetőjét

augusztus 9. (Az Uj Kelet tudósítójától). A kolozsvári rendterítés jött a prágai **Mrazek Test** ristája. Miloszlav csehkorona első-ina Adancova nevü fia irányába szökött és szváron bujkál. Táv at a sikkasztó prokur lej jutalomban ré-

férfihullát Szamosbol

augusztus 9. (Az Uj Kelet tudósítójától). Szombat reggel a tén a cigányok egy fogták ki a Szamoson értesítették a rendter. Hosszu városi fő-nyedik kerületi rend-ak ki a helyszínére totta, hogy a hullán ai nem látszanak és zbeftulladás okozott, n következhetett ba. golt rendetlen ruha emmiféle írást nem személyazonosságát állapítani. Miután a yomai nincsenek, a szerint valószínűleg A rendörség bevo- hulla személyazo- pitására.

a román-német
rifát. Bukarestből
zérigazgatósága el-
september elsejével
29 február elseje
román-német köz-
fát. Ennek helyébe
életbe, amely már
étekek alapján ké-

„Apám züllött alkoholista volt“ — írja önvallomásában Bernard Shaw

Harminc kötetes diszkiadásban jelennek meg Shaw művei

London, augusztus 9. A londoni Constable cég a közeljövőben ki fogja adni Bernard Shaw összes műveit. A sorozat harminc kötetet ölel fel szokatlanul szép, illusztrált kiadásban. Az író népszerűségére jellemző, hogy a könyvsorozatot, amelyből a kiadó korlátolt példányszámokat akar nyomni, háromszorosan tuljegyvezték, jöllehet egy sorozat árát 180 fontban állapították meg.

Minthogy Shawról van szó, annak az ügynek természetesen szenzációja is van. A világhírű író ezúttal ugyanis egészen szokatlan öngunnyal leplezi le önmagát, helyesebben azt a környezetet, amelyből kikerült. Mindenekelőtt precízrozza álláspontját ebben a kérdésben. „Ha az ember nem tudja elpusztítani a családi csontvázat (ez alatt az angol szójárás a kínos családi titkokat érti), akkor legalább vonulassa fel és táncoltassa meg.”

Szakítva a társadalmi előtelettel, Shaw az előzékeny megírja, hogy nem részesült jó polgári nevelésben és pedig azért, mert apja olyan terheltség átká alatt nyögött, amely előtte és természetesen anyja előtt is elzárta a jó társaságok ajtaját. „Ha — írja Shaw, — apám at ebédre, vagy máshová meghívták, soha teljesen józan állapotban nem ment el. Ha távozott, rendszerint botránnyosan be volt rugva. A helyzet pedig ilyen esetekben a következő: a kedélyes részeg a kedélyes társaságban vidám, élénk jelenség. Mulatságos ember a veszekedő, vagy hencegő részeg is, ha kis igényű társaságról van szó. Teljességgel kibírhatatlan azonban a száználmasan lezüllött alkoholista. Apám ehhez a kategóriához tartozott. Elméletben teljes absztinenciát hirdetett és ha ivott, a bűntudata valósággal tépte és marcangolta lelkiismeretét. Így történetesen aztán, hogy társadalmilag teljesen el voltunk vágva a világtól. Nem is emlékszem, hogy valaha — gyermekkorom után — rokon látogatást tettünk volna. Ha szüleinél házon kívül étkeztek, vagy társaságba mentek volna, ez kétségkívül jobban meglepett volna bennünket, mint ha azt a hírt hozzák, hogy a ház égfölköztünk. Anyám úgy menekült ebből a kényelmetlen és szorongató helyzetből, hogy zenével foglalkozott, amihez nagy talentuma volt. Apám addig foglalkozott az absztinencia elméletével, míg egy vasárnap délután a ház küszöbén rohamokat kapott és összeesett. Akkor felismerte azt a bölcs alternatívát, hogy vagy be kell szüntetnie az ivást, vagy tönkre kell mennie.

Am a megbánás későn jött, mindenestre sokkal később, semhogy családomban társadalmi helyzete ezáltal megváltozott volna. Így történetesen, hogy nekem nélkülözöm kellett azt a társadalmi felegyelmet, amely nélkül nem lehet társas-

ságban fesztelenül mozogni. A társadalmi élet szokásai és erkölcsi ismeretlenek voltak előttem. Anyám, aki éppoly gondos nevelést kapott, mint Viktória királynő, sokkal emberiebben érzett, semhogy saját fájdalmát gyermekeibe plántálta volna. Ugy vélem, ő azt hitte, hogy a korrekt viselkedés alapján véve veleszületett dolog és nagyrészt

Hétfőn adja át az interimár-bizottság Kolozsvár választott tanácsának a város- házi ügyek vezetését

Cluj—Kolozsvár, augusztus 9. (Az Uj Kelet tudósítójától). Hétfőn délelőttre hívta össze dr. Mihali Tivadar polgármester a városi tanács tagjai sorából megválasztott állandó választmányi tagokat, hogy az interimár-bizottságot át vegye a városháza ügyeinek vezetését. Mihali polgármester hétfőn át megbízást az állandó választmányi tagok egy-

mindaz, amire fiatalkorában kioktatták, erendő tudatosság.

Bernard Shaw ezzel a jellemzéssel meg akarja értetni, hogy miért volt olyan esziszolatlan, amikor fiatal éveiben Londonba jött. Eletpályáján sokszor kellett éreznie a nevelésnek különböző hiányosságait és ha akkor már ismerték volna, a „teljes outsider“ kifejezést, akkor bizonyára legtalálébban reá lehetett volna alkalmazni. „Egész életemben ezen a plánétán voltaképpen inkább vendég voltam, semmint öslakó.“ Ezzel végzi Bernard Shaw szatirikus önjellemzését, amely ismert bátorságának és szókimondásának újabb szép dokumentuma.

kének az első alpolgármesteri teendők ellátására és értesüléseink szerint ezt a megbízást Tuffli R. Richard, a kolozsvári Sfatul Negustorese elnöke kapja meg. Az alpolgármesternek kérdésében egyébként augusztus 27-én fog dönteni a központi revíziós bizottság, amelynek megtörténte után, augusztus 29-én a tanács teljes ülést tart.

Parlamenten kívüli szükségrendelettel küzdenek a munkanélküliség ellen

London, augusztus 9. Megírta az Uj Kelet, hogy Angliában a munkanélküliek száma az utolsó napokban tulhataladta a kétmilliót. Julius végén Angliában pontosan 2,011,467 munkanélküli élt, vagyis 38,737-tel több, mint az előző héten és 857,338-cal több, mint tavaly ugyanilyenkor. A munkáskormány a katasztrófális helyzetben elhatározta, hogy rendkívüli intézkedésekkel fog küzdeni a munkanélküliség ellen. Az első intézkedés megtörténte azzal, hogy bizottságot jelöltek ki a munkanélküliség elleni küzdelem kidolgozására. Ennek a bizottságnak nem lesz más feladata, mint terveket kidolgozni és ja-

vaslatokat terjeszteni a kormány elé. Ezenkívül azonban a munkaügyi minisztérium felhatalmazást kér a kormánytól parlamenten kívüli szükségrendelet kiadására, hogy egy részét a munkanélkülieknek foglalkoztassa a parlament nélkül megszavazott közmunkáknál. A kormány ezenkívül tárgyalásokat folytat a bányatulajdonosokkal is. Állami szubvenciót ígér nekik arra az esetre, ha legminimálisabba csökkentett üzemüket kibővítik.

A konzervatív és liberális sajtó a munkáskormányt a munkanélküliség számának szokatlan felnövekedése miatt állandó éles támadásban részesíti.

Hugenberg pártja teljesen fel- morzsolódik

A Német Állampárt napról-napra tért hó dít a német választók sorai között

Berlin, augusztus 9. A német nemzeti néppárt tagjai egyre nagyobb számban távolodnak el a párt vezéréstől, Hugenbergtől és azzal kell számolni, hogy a német választások idején ez a párt már fel lesz morzsolódva. A pomerániai tagozatok nyílt levelet intéztek a párt központjához, amelyben bejelentik, hogy kilépnek a német nemzeti néppárt kötelékéből. Lépésüket azzal indokolják, hogy a mai viszonyok között azt a politikát, amit Hugenberg folytat, semmiképpen sem lehet követni. Hugenberg most azon mesterkedik, hogy más pártokkal való csatlakozás révén tartsa meg kis töredékét annak a befolyásnak és tekintélynek, amit eddig élvezett. Azonban agrárokörök egyre azon dolgoznak, hogy Hugenberget tel-

vesebben keresnek kapcsolatot a Németesen kikapcsolják Németország politikai életéből. Egykori hívei sokkal szívesebben tartják, amely tudvaleg a demokraták, a néppárt és a Jungdeutscher Orden koalíciójából jött létre.

A kölni és acheni német nemzetiek szintén levelet intéztek a központhoz, amelyben bejelentik a pártból való kollektív kilépésüket. Újabb időben egyébként a párt lapjai is mellőzik Hugenberg utasításait és nagyon tartózkodó hangon írják a párt jövőjéről.

A kölni egyetem főiskolai csoportja a német állampárt vezetéséhez levelet intézett, amelyben üdvözli az új part megalakulását a nemzetien és progressziven gondolkodó akadémiai ifjúság nevében.

Újabb fordulat támadt az apahidai gyilkosság ügyében

Uj terhelő adatokat talált a rendőri nyomozás a gyilkossággal gyanúsított Pap Béla soffőr ellen

Cluj—Kolozsvár, augusztus 9. (Az Uj Kelet tudósítójától). Emlékeztetes még az Uj Kelet olvasói előtt, hogy július 24-én Apahidán agyonlőtték Gorgan Péter kolozsvári mészárossegédet, aki aznap tartotta polgári esküvőjét egy apahidai faragómester leányával. A rendőrség néhány nappal a gyilkosság után gyanúban vette az áldozat unokatestvérét, Pap Béla kolozsvári soffőrt, aki feltűnően érdeklődött a nyomozás iránt és befolyásolni akarta a nyomozó közeget munkájukban. Kiderült, hogy Pap

Béla, aki azt hangoztatta, hogy soha fegyver nem járt a kezében, lakásán több fegyvert rejtgetett és ezenkívül egy olyan kaliberű revolvergolyót találtak nála, amilyennel megölték Gorgan Pétert. Pap Béla rendőrségi kihallgatása alatt mindvégig tagadott és többek között azt is állította, hogy munkanélküli volt és mert szabad idővel rendelkezett, azért ment ki Apahidára. Papot átadták az ügyészségnek és elrendelték elene a vizsgálati fogságot.

Információink szerint az ügyben

Verő leánynevelő intézet

BUDAPEST, Vilma királyné ut 50 sz.

Kereskedelmi szaktanfolyam.
Kiképzés a világnyelvekben.
Irodalmi, esztétikai továbbképzés. Iparművészet. Zene.
Sport.

Orth. kóser ellátás! Vallásos nevelés!

újabb fordulat állott be. Chendi Károly rendőrkomisszár, aki a szabadságon lévő Draghiciu bűnügyi osztályfőnököt lyettesíti, — újabb terhelő adatokra bukkant, amelyek Pap Béla ellen szólnak. Kiderült, hogy Pap Béla nem volt az az állítása, hogy munkanélküli, mert egy kolozsvári autótulajdonos alkalmazásában állott és attól szabadságot kért azzal, hogy Apahidára megy unokatestvére esküvőjére. Pap Béla az esküvőre nem volt hivatalos és ez a körülmény is gyanússá tette ottani szereplését és ellene szól. A rendőrség — értesüléseink szerint — nyomában van már annak a fegyvernek is, amellyel a gyilkosságot elkövették és ha a fegyver előkerül, meg lesz a tárgyi bizonyíték is a gyilkossággal gyanúsított ellen.

A perzsa határmenti csapatokat megerősítették

London, augusztus 9. A Press Association jelentéi Konstantinápolyból, hogy a perzsa kormány hír szerint elutasította a török kormány azon követelését, hogy a török-perzsa határt igazítsák ki. Törökország a határkiigazítást az egyre gyakoribbakká váló kurd betörések miatt követeli. Perzsiában ugy látszik számolnak azzal, hogy az elutasító magattartás a törökök agresszivitását fogja kihívni, mert a perzsa határmenti csapatokat megerősítették és a vezérkar főnöke kíséretével végigjárta a határvidéket.

Hatalmas gyászpompával temették el Siegfried Wagnert

Bayreuth, augusztus 9. Siegfried Wagnert ma temették a plébánia-templomból. A gyászszertartáson csak meghívottak vettek részt. A templomban beszéltetés után az ünnepi játékok kara ének számokat adott elő, majd az ünnepi játékok szolóművészei vállalkra emelték a koporsót és kivitték hatalmas tömeg sorfala között a gyászkocsizhoz. A temető előtt a diákság állott sorfalat. A harsonás zenekar műsorszámainak befejeztével a bayreuthi főpolgármester mondott búcsuztatót. Gyászbeszéde közben gyászfátyollal bevont repülőgépsuhant el a temető felett s babékoszort bocsátott le.

Bayreuth, augusztus 9. A Festspielhausban tegnap este gyászünnepség volt Siegfried Wagner emlékére. A Toscanini vezényelte mellett előadott Siegfried idill után Braun kamaranékes méltatták az elhunytat, majd a zenekar Wagner Siegfried két operájából adott elő részleteket.

— Megkerült az elveszett pilóta. Londondoból jelentik: Batáviai jelentés szerint Cunningham pilóta, akit négy napig elveszettek hittek, a hollandindiai szigetesortok egyik lakatlan szigetén észállott le s most újra startolt utjának újabb szakaszára, az indiai Karakü felé. A pilóta Ausztrália—Anglia közötti légi utvonal megtételét vette tette.

— BÉKE AZ OSZTRAK NYOMDAIPARBAN. Bécsből jelentik: A grafikai iparban támadt konfliktus ügyében a bécsi munkáskamara elnökségének közvetítő akciója révén sikerült a két fél megbízottait a nagy munkanélküliségre való tekintettel valamennyi követelés visszavonására rábírni; hozzájárultak ahhoz, hogy a mostani kollektív szerződéseket egy évvel meghosszabbítsák. Ennek az évenkénti folyamán keresni fognak új módot a további eredményes együttműködésre. Iven körülmények között a grafikai iparban a jövő hét elejére tervezett kizárás elmarad.

SCHÜCK
orthodox hu internátus
BUDAPEST, VII., Kartász-utca 33.
A jövő tanévra kibővített arányokban nyílik meg.
Az összes elemi és középiskolák közelében.
Szeretetteljes gondoság!
Idegen nyelvek! Orvosi felügyelet!
Naponta ötszöri bö étkezés!
Múltányos díjak! Külön számla nincs!
Folyó tanévben felbentlik még elfogadtatnak!

BUZIÁS gyógyfürdő
(Román Neuheim)
páratlan szénsavas radioaktív sós-
vasas forrásvizekkel.
Biztos gyógyhatás szív, elhízásos érlel-
szesedéses szív és vérkeringési zavaroknál,
vesebaj, vérszegénység, izomcsúsz, hólyaghurut
és kimerüléssel idegesség esetén.
Női betegség, a változásos zavarok, fertőző
betegségek, mérgezések nyomán fellépett
ideghajjak (Tabes etc) eseteiben a legjobb
eredménnyel gyógyít.
Természetes szénsavas sós-vasas fürdők,
ivókurák, szakszerű orvosi kezelés, kútnő
kezelés, kútnő konyha, elsőrendű szállodák,
diétás penziók mérsékelt árakkal.
Uj modern uszoda napfényes stranddal.
Fürdőidény május 15-től október 1-ig.
Prospektust, felvilágosítást szívesen küld
Muschong Buziási Gyógyfürdő R.-T.
Fürdőigazgatóság Buziás (Bándt)

Miért izzad??? Vegyen HÖFER 3 számú hintőport.

A
Newyor
Kereskedő
American
dezzett a
sági depre
Kahn hos
tett kérdé
totta a Co
kizáróan e
za és csak
szélt.
Ottó H.
szioról ad
hogy 1929
ez az amer
nessz ideje
nagy része
felelős és
gazdasági
gát. A hit
tosan lehet
teszámolás
kérdés, vaj
ható az el
amidón a r
intenzivitás
előző felle
igy érvény
regen beva
Amerikál
don fokozta
nem a fogy
részvények
sét). A tők
dig óriási
figyelemre
hatalmas tö
rendkívüli
kat igényel
pedig az ig
ma nagyon
szorítva. A
telepeket és
készekat, hel
tottak be, a
tolják. Itt s
a régi bevál
haladásnál r
tempót.
A depressz
— fejt ki Ka
tarifajavasla
amerikai szer
tatása.
Véleménye
Kahn rámuta
rikai okokon
szó előidézés
békeszerződés
Tiz esztendőv
közgazdasz,
könyvében, a
dasági követh
intő szavát.
gazdasági hi
nyosan csak
zethettek. A
néhány nagy
lott és a kiseb
kely száma ga
kevésbé ebbe
A békeszerz
Művészi
perzs
szóvott gobelin
fonalak, szővő
SCHUL
Oradea, Str.
M
Bau
magnag
Reg. Ferdina
Kézimunk
keztükbe
denféle D
hárász na

A rossz békeszerződések a legfőbb okai a gazdasági vilá válságnak

Otto H. Kahn amerikai bankár érdekes nyilatkozata

Newyork, augusztus 9. Az Amerikai Kereskedők Egyesülete (Committee of American Business Men) ankétot rendezett a világszerte elterjedt gazdasági depressziók okáról. Mr. Otto H. Kahn hosszú levélben válaszolt a feltejt kérdésekre. Válaszát azzal bocsátotta a Committee rendelkezésére, hogy ez kizáróan egyéni véleményét tartalmazza és csak a saját maga nevében beszél.

Otto H. Kahn a gazdasági depresszióról adott véleményében kifejtette, hogy 1929 október előtt (tudvalevően ez az amerikai tőzsdén kezdődő óriási bész idejel) az amerikai nép igen nagy része, beleértve olyanokat, akik felelős és vezető állásokban vannak, a gazdasági utópiának engedte át magát. A hitelt túlfeszítették, pedig bizonyosan lehetett tudni, hogy útni fog a számolás órája, csak az marad nyílt kérdés, vajjon mennyi ideig halasztható az el. Így magyarázható, hogy amidőn a rekeio jelentkezett, annak az intenzivitása teljesen megfelelt a megelőző fellendülés intenzivitasának és így érvényesült ismét az ok és okozat régen bevált törvényszerűsége.

Amerikában egészen rendkívüli módon fokozták nemcsak a termelést, hanem a fogyasztást is. (Beleértve új részvények kibocsátását és elhelyezését). A tőkét felhalmozták, még pedig óriási méretekben anélkül, hogy figyelemre méltatták volna, hogy ilyen hatalmas tömegnek a kezelése egészen rendkívüli képességű és jellegű férfiakat igényel a vezető állásokban, már pedig az így kvalifikált emberek száma nagyon szűk korlátok közé van szorítva. Amerikában bezártak gyártelepeket és szelnek eresztették a munkásokat, helyettük olyan gépeket állítottak be, amelyek a munkásokat pótolják. Itt sem vették figyelembe azt a régi bevált törvényt, hogy minden haladásnál meg kell tartani bizonyos tempót.

A depresszió fokozásához hozzájárult — fejt ki Kahn véleményében — a vám tarifajavaslat hosszurányult vitája az amerikai szenátusban és törvénybeiktatása.

Véleménye további során Otto H. Kahn rámutat arra, hogy speciális amerikai okokon kívül a jelenlegi depresszió előidézésében szerepet játszanak a békeszerződések rossz következményei. Tíz esztendővel ezelőtt egy kiváló angol közgazdász, Keynes figyelemreméltó könyvében, amelynek címe *A béke gazdasági következménye*, már felemelte intő szavát. A békeszerződések kiáltó gazdasági hiányosságai egészen bizonyosan csak zavaros eredményekre vezethettek. A háború előtt Európa egy néhány nagy gazdasági egységre oszlott és a kisebb államok relatíve csekély száma gazdasági politikáját többekévé ebbe a keretbe illesztette.

A békeszerződések számos új államot

alkottak, figyelemre sem méltatva a gazdasági szempontokat. Az ujonnan alapított államok szűk nacionalista gazdasági politikát folytatnak. Antiliberális rendelkezéseket iktatnak törvénybe, szaporítják a merev vámhatárokat és a kereskedelem évszázados fő utvonalaikra akadályokat gördítenek. Így akadályozzák meg és redukálják mesterséges megszorítással a kereskedelmet.

Otto H. Kahn azzal fejezi be véleményét, hogy nem akar jóslásokba bocsátkozni, vajjon mikor éri el a depresszió görbéje legmagasabb pontját és mikor térnek vissza ismét a normális viszonyok Amerikában. Csak arra hívja fel a figyelmet, hogy hasonló megpróbáltatás idejét már átélte Amerika és a legjobb

Az interparlamentáris unió zsidó tagjai memorandumban követelték az angol kormánytól a mandátum végrehajtását

A mandátum lényege: a zsidó nemzeti otthon. A világ zsidóságának bizalma megrendült Angliával szemben

Mit ígért Passfield gyarmatügyi miniszter az arab delegációnak?

London, augusztus 9. (Az Uj Kelet tudósítójától). A napokban zajlott le Londonban az interparlamentáris unió ezévi konferenciája, amelyen a világ minden sarkából egybesereglett parlamenterek megvitatták a világpolitikai és a parlamentarizmus aktuális kérdéseit. Az interparlamentáris unió tanácskozásain több zsidó képviselő és szenátor is részt vett, akik felhasználták londoni tartózkodásukat arra, hogy memorandumban követeljék az angol kormánytól a Palesztina-mandátum végrehajtását. A memorandum többek között a következőket mondja:

„Az interparlamentáris unió alulírott tagjai, akik nyolcmillió zsidót, tehát a világ zsidóságának a felét képviseltek a londoni konferencián, felhasználjuk az alkalmat, hogy a világ zsidóságának Palesztina jelenlegi helyzetére vonatkozó nézeteiről informáljuk az angol kormányt.

Megrendült a bizalom

1919-ben a világ zsidóságának egyhangú követelése volt az, hogy a palesztinai mandátum végrehajtásával Nagy-Britanniát bízzák meg. Az amerikai Egyesült Államokban félmillió zsidó aláírásával ellátott felhívás támogatta ezt a követelést. Ez az Angliával szembeni bizalom az angol népek a zsidósággal szembeni magatartására volt visszavezethető, valamint arra az érdeklődésre, amellyel sokkal a Balfour-deklaráció előtt már Anglia a Cionban való visszatérés ósregi zsidó gondolatával szemben viseltette. A Balfour-deklaráció megtetele után a bizalomnak ez az érzése lelkesedésben és hálában olvadt fel. Sajnáljuk, hogy meg kell mondanunk, hogy a legutóbbi események a zsidóságot Angliával szembeni bizalmában lényegesen megrendítették. Az 1929-i augusztusi zavargások súlyos csapást jelentettek a zsidók számára, akik ilyen eseményeknek angol zászló alatt való előfordulását sohasem tartották lehetségesnek. A legkevésbé sem várhattuk el azonban azt, hogy zsidókat, akik családjaik életét védtek az erőszakkal és a gyilkosságokkal szemben, az angol hatóságok lefegyverezzenek.

Az angol kormányzat büne

A palesztinai helyzetet illetően a világ zsidósága még mindig nem nyugodott meg. A rendőrség még mindig egy arab testület és nem történtek meg a lépések aziránt, hogy a zsidó elem térhódítását a rendőrségben elősegítsék. Bár az önvédelem szükségét elismerik, mégsem akarják a szükséges fegyvereket azon mezőgazdasági kolóniák rendelkezésére bocsátani, amelyek a leginkább vannak kitéve a támadásoknak. A Shaw bizottság mély csalódást jelentett számunkra s különösen elidegenítőleg hatott ránk az a mód, ahogyan a palesztinai-kormány képviselője viselkedett, nyilván felsőbb hatóságainak utasítására. Fáradozásai egyedül odairányultak, hogy a zsidókat támadja s ebben odáig ment, hogy a halottainkat is kigunyolta. A Shaw-bizottság, amelynek többsége a legkisebb megértést sem tanúsította a cionista eszmével és törekvésekkel, valamint a mi palesztinai munkánkkal szemben, olyan javaslatokat tett, amelyek

csak arra jók, hogy a palesztinai zsidó nemzeti otthon alapjait semmissé tegyék. Ezek a javaslatok egyébként is túlhaladták a bizottságnak a kormánytól kapott hatáskörét, annak ellenére, hogy a bizottságot eleve óva intették ettől, az angol kormány Fehér Könyve feltűnően alkalmazkodik a Shaw-bizottság javaslataihoz. A zsidó munkások bevándorlását felfüggesztették, további megszorításokat helyeznek kilátásba a zsidó tevékenységével szemben és Simpson kikiűldése azt a látszatot kelti, hogy a zsidó nemzeti otthon sorsa egyetlen szakértő javaslatától van függővé téve.

Mindez a zsidó népből a bizonytalanságnak és a nyugtalanságnak érzetét váltották ki, amely alkalmas arra, hogy komoly károkat okozzon a palesztinai zsidó munkának. Ugy vagyunk informálva, hogy az angol kormány továbbra is ki akar tartani a mandátum mellett. A mandátum lényegét a zsidó nemzeti otthon képezi. Olyan akciókat várunk az angol kormánytól, amelyek ezen nemzeti otthon felépítését biztosítják.

A memorandumot Bloom Salomon amerikai, dr. Henry Rosmarin lengyelországi, dr. M. Nurok lettországi és N. Kentridge délafrikai képviselők írták alá.

Jeruzsálem, augusztus 9. A palesztinai arab Executive gyűlést tartott, amelyen a Londonban járt arab delegáció tagjai beszámoltak az angol kormány tagjaival, főleg pedig lord Passfield gyarmatügyi miniszterrel folytatott tárgyalásokról. A Damaszkuszban megjelenő Alefa című arab lap terjedelmes tudósítást közöl a gyűlésről, amely igen izgalmas lefolyású volt.

Elsőnek Auni bej Abdul Hadi beszélt, aki Passfield lordnál tett látogatásairól számolt be. — A gyarmatügyi miniszter — mondotta Auni bej —, visszautasította az arab delegációnak azt a kérését, hogy Palesztinában parlamentet állítsanak fel. Ezzel szemben a Jewish Agency mintá-

Szédülés, fejfájás ellen

biztosan segít könnyű bedörzsölés valódi mentholos

DIANA

sósorszesszel.

Cukorra csepegtetve roszzszullétet, gyomorgörcsöt szüntet.

iránytű annak részére, aki Amerika jövőjét akarja megjósolni — Amerika multja.

nevelő intézet

na királyné ut 50 sz.

szaktanfolyam. világnyelvekben. esthetikai továbbművészet. Zene. sport.

Vallásos nevelés

tt be. Chendi Károly ki a szabadságon légyi osztályfőnök. terhelő adatokra Pap Béla ellen szól. Pap Bélának valósa. hogy munkanél. szvári autótulajdo. n állott és attól sz. l. hogy Apahidára a esküvőjére. Pap nem volt hivatalos és gyanússá tette ottani ne szól. A rendőrség szerint — nyomában egyvernek is, amelyt elkövtették és ha a meg lesz a tárgyi b. osszággal gyanúsított

tármenti csagerősítették

us 9. A Press Associa antinápolyból, hogy a r szerint elutasította azon követelést, hogy árt igazítsák ki. Tö kiigazítást az egyre ráló kurd betörések rziában úgy látszik hogy az elutasító ma k agresszivitását fog. a perzsa határmenti sitették és a vezérkar végigjárta a határ.

vászpompával el Siegfried gbert

ztus 9. Siegfried Wag a plébánia-templom rtáson csak meghívot. a templomban beszen. pi játékok kara ének. z, majd az ünnepi jé. zei vállalkra emelték ittek hatalmas tömeg. yászkocsisok. A te. ság állott sorfalat. A. mősorszámainak be. euthi főpolgármester. ót. Gyászbeszédre köz. l. bevont repülőgép. 5 felett s babékoszo.

elveszett pilóta. Lon. Bataviani jelentés sze. pilóta, akit négy ne. ittek, a hollandindiai. nyik lakatlan szigetén. ujra startolt útjának. az indiai Karakó. sztrália—Anglia kö. megvételét vette törv.

OSZTRÁK NYOM. Bécsből jelentik: A. támadt konfliktus. munkáskamara elnök. akciója révén siker. bizottait a nagy mu. aló tekintettel val. z visszavonására rá. ltak ahhoz, hogy y szerződéseket év. bitják. Ennek az év. esni fognak utat és eredményes együtt. körülmények között. jövő hét elejére ter. marad.

rt.

Művészi perzsaszőnyeg szőtt gobelin, karamani függöny, külföldi fonalak, szövökellékek legelőnyösebb beszerzési forrása SCHULHOF EMILNÉ Oradea, Str. En. Ciorogaru (Uri-u.) 14

Megnyílt! Bauch Ernő megnagyobbított új üzlete Reg. Ferdinand és Calea Victoriei sarkán Kézimunkákban, harisnyákban, kezytükben, csipkékben és mindenféle D. M. C. pamutúru és hársz nagy választékban!

Leégtek Galac kikötőraktárai

A százötvenmillió lejt kitevő kárnak csak egy része térül meg biztosítás útján

Bucuresti—Bukarest, augusztus 9. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Galacon tegnap este nagy tűz ütött ki a kikötői raktárakban. A tűz az első számú dokkban tört ki, amely egy Bugheran nevű kereskedő tulajdona, ahonnan hamarosan átterjedt a 2. számú Kleiner-féle raktárakra. Onnan a nagy szél a 4. számú Schairer-féle és 5. számú Scheiber-féle áruraktárakra vitte át a lángokat. A tüzőltök óriási erőfeszítéssel dolgoztak, de az oltás rendkívüli nehézségekbe ütközött, mert az egyik raktárban robbanó anyagok voltak elraktározva.

Késő éjjel sikerült a tűz továbbterjedését megakadályozni. A kár 150 millió, amelynek egy része biztosítás révén megtérül. Érdekes, hogy tegnapelőtt érkezett a kikötőbe egy selyemmel megterakott hajó, amelynek rakománya —

alighogy kiraktározták — teljesen elpusztult. A tüzet hir szerint egy munkás vigyázatlansága okozta.

— A CSEH VASUTAK VÁLSA-GA. Prágából jelentik: Az Express szerint a cseh vasutak válságos helyzetbe kerültek. A válság kezd egyenesen katasztrofális lenni. A teherforgalom az elmúlt évhez képest 70 százalékkal csökkent. A pénzügyminisztérium is kénytelen már beavatkozni. A beavatkozás abban áll, hogy megállapítják az egyes vonalak jövedelmezőségét és forgalmát és az egész vonalon ritkítani fogják a vonatjáratokat. Ennek következtében csak Csehországban mintegy kilencezer vasutas válik feleslegessé.

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemcske erdelyi és bánási üdülés napilapja.
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Jámor Ferenc.
Bukaresti szerkesztőség:
Hátszegi Ernő Hotel Imperial
Oljképek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

— **Hűvös idő várható.** Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárásprognózisa szerint változékony, hűvös, jobbra szeles időjárás várható egyes helyeken esővel.

— **Házasságkötés után — a Schwartz-szanatóriumba.** Budapestről jelentik: Watzdorf Konrad báró, aki az Eszterházy-féle százezer pengős váltóüggyben rövidebb ideig letartóztatásban volt, néhány nappal ezelőtt házasságot kötött Polefko Mária-Török Riával s ma bevonult a Schwartz-szanatóriumba.

— **Nem történt döntés a háborúelőtti osztrák államadóságot ügyében.** Bécsből jelentik: Hivatalos helyen cáfolják azokat a külföldi lapokban megjelent híreket, hogy a háborúelőtti időből származó államadóságot kérdésében bármilyen döntés történt volna.

— **Befejeződött az eszperantisták világkongresszusa.** Londonból jelentik: Oxfordban befejezést nyert az eszperantisták világkongresszusa. A kongresszuson 34 országból több mint 1200 delegátus vett részt.

OLVASOINK FIGYELMÉT FELHÍVJUK LAPUNK MAI MELLÉKLETÉRE ÉS AZ ERRE VONATKOZÓ INTERNATUSI HIRDETÉSRE.

— **A spanyol petróleumjövődék igazgatója 250.000 pezétát sikkasztott.** Londonból jelentik: Madridból jelentik, hogy Domingó Villár, Teneriffa volt polgári kormányzója és a spanyol petróleumjövődék igazgatója 250 ezer pezeta elikkasztása után megszökött. Körözlevelet adtak ki ellene, de eddig még nem került a hatóságok kezére. A madridi lapok szerint a közmunkaügyi minisztérium ellenőrző főhivatalnokai ellen a botrányral kapcsolatban fegyelmi eljárást tettek folyamatba, mert az ő hanyagságuk tette lehetővé az állam megkárosítását.

— **Huszmillió rubelt állított be munkavédelem céljaira a szovjet.** Londonból jelentik: Moszkvai jelentés szerint a népbiztosok tanácsa elhatározta, hogy az állami költségvetésbe nagyobb összeget vesz fel a szabotázs letörésére hivatott munkavédelem céljaira. A londoni lapok a híradással kapcsolatban megállapítják, hogy az orosz mezőgazdák a moszkvai mezőgazdasági politika miatt való elkéséredése igen magas fokra hághatott, ha a szovjet kényszerítve érzi magát arra, hogy mintegy 20 millió rubelt állítson be a költségvetésbe.

— **Az R. 100 tervezője az Anglia-Kanada közötti rendszeres léghajójárat létesítéséről tárgyal.** Londonból jelentik: Charles Burney, az R. 100 tervezője a kanadai Torontóban napok óta tárgyal az Anglia-Kanada közötti rendszeres léghajójáratok létesítéséről. Burney kijelentette az újságíróknak, hogy a megbeszélések kedvező mederben haladnak előre s remény van arra, hogy a tervet realizálni lehet. A rendszeres légi összeköttetést négy óriási léghajó bonyolítaná le, melyeknek építési költsége mintegy hétmillió font sterling lesz.

— **Elhúzódnál, közvénynél és cukorbetegségnél a természetes Ferenc József keserűviz javítja a gyomor és a belek működését és előmozdítja az emésztést.** Az anyagcserehátralmak gyógyító eljárásainak több kutatója megállapította, hogy a Ferenc József viz kúra nagyon szép eredményre vezet. A Ferenc József keserűviz kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— **Dél-Afrikába és Rhodesiába kereskedelmi kapcsolatok kimélyítését célzó angol bizottságok utaztak.** Londonból jelentik: Dél-Afrikába és Rhodesiába kereskedelmi kapcsolatok kimélyítését célzó bizottságok utaztak el az angol fővárosból. A jövő hónapban Kinába és Japánba mennek angol bizottságok, hogy az angol iparcikkek részére a régi piacokat teljes mértékben visszazserezzék. Hasonló céllal fog utazni a jövő évben a walesi herceg a délamerikai országokba.

Zelea Codreanu a börtönből irányítja a vasgárda szervezését

A tecucii prefektus közvetíti Codreanu parancsait

Bucuresti—Bukarest, augusztus 9. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az Adevarul ma delutani számában egy rendkívül terhelő dokumentum faksimiléjét közli. A lap szerint július 21-én Bucurestiből a következő táviratot expedáltak: „Bucesti No. 2. 14—21—7—12 Stanga diak Tecuciu! Corneliu rendezteit Brânsei prefektus utján velem közöld.

Crangan“

A távirat feladója Crangan tecucii diak, aki ebben a pillanatban azon fázadozik, hogy Tecuci városban és megyében megalakítsa a vasgárdát. A címzett Stanga középiskolai tanuló, aki azonban egyetemi hallgatónak játsza ki magát. Brânsei Tecuci vármegye prefektusa. A távirat hivatalos jelleggel lett továbbítva, tehát portmentesen.

Lényegében ez a távirat azt jelenti, hogy Corneliu Zelea Codreanu, aki ebben a pillanatban a vacarestii börtön foglya, a börtönből is folytatja tevékenységét. Ami azonban még ennél is súlyosabb, a vármegyei prefektusok ut-

ján közli utasításait a vasgárdistákkal, tehát ugyanazon prefektusok utján, akiknek feladata többek között a rend fenntartása fölött őrködni. Az Adevarul az eredeti távirat birtokába jutott és így annak autentikus voltahoz kétség sem fér. A lap követeli, hogy a belügyminiszter sürgősen tisztázza a tecucii prefektus szerepét.

Reméljük, hogy ez meg is fog történni. Taslaonu kabinetfőnök botránya után most másodszor is bebizonyosodik, hogy Zelea Codreanu vasgárdája és a hatóságok egyes képviselői között a legszorosabb kontaktus állott fenn. A Dreptatea összes cáfoló kommunikéi illuzióriussá és nevétségessé válnak egy ilyen dokumentummal szemben. Ha a kormány valóban rendet akar teremteni ebben az országban, úgy tartozik a tecucii prefektusnak szemben a legszigorúbban eljárni.

Brassóban is szervezkednek a cuzisták

Brassó, augusztus 9. Az Adevarul jelentése szerint néhány nappal ezelőtt

Brassóba érkezett Mihutiu jasiu diak, aki azonnal megkezdte a cuzista liga ottani csoportjának megszervezését. Nagy erőfeszítései ellenére is csak igen kisszámú hívőt tudott maga köré toborozni, főleg foglalkozás nélküli egyénekből, boltiszlógákból és állítólagos diákokból. Miután a brassói cuzisták több megbeszélést tartottak, elhatározták, hogy megalakítják a LANC brassói szejekcióját. Zászlót vásároltak tehát és felkérték a brassói román papokat, hogy szenteljék fel a zászlót.

A brassói papok nem akartak erre vállalkozni, mire különböző, felsőbb helyről jövő intervenciók után Hociota alezredes-katonai pap szentelte fel a zászlót. A zászlószentelés után Mihutiu folyóiratot adott ki Traian kardja címmel. Mondanunk sem kell, hogy ez a folyóirat telve volt a legszitább hangú cikkekkel. Olyan éles tónusban írtak a brassói cuzisták, hogy Mardarie ügyész illőnek látta a folyóirat elkobzását elrendelni. A sziguranca ágensei utasítást kaptak, hogy a Hociota alezredes által felszentelt zászlót is kobozzák el.

Kőbarrikádokkal kisiklaltak egy gyorsvonatot a Regátban

A sziguranca keresi a tetteseket

Bucuresti—Bukarest, augusztus 9. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Odobesti és Cucuiesi között ismeretlen tettesek hatalmas kövekkel több helyen is elbarikádozták a vasutvonalat. Az arra haladó gyorsvonat négy ilyen barikádon

szerecsenésen átjutott, az ötödiknél azonban a lokomotív törést szenvedett, így a vonat megállásra kényszerült. Az utasoknak az ijedtségen kívül semmi bajuk nem lett. A sziguranca megindította a vizsgálatot.

— **Bányk Vilma Franciaországba érkezett.** Párizsból jelentik: Bányk Vilma filmszínésznő az Il de France fedélzetén Amerikából Franciaországba érkezett. A művésznő egyik párizsi lap munkatársa előtt kijelentette, hogy egyelőre nem áll szándékában filmet fellépni, hanem összel Anita Loos egyik új darabjában Newyorkban színpadon mutatkozik be az amerikai közönségnek.

— **Felborult egy olasz hidroplán.** Triesztből jelentik: Az Ancona—Trieszt közötti légi forgalmi járat egyik hidroplánja start előtt hullámesapás következtében felborult és a tengerbe vetette hat utasát. Motoresónakok egy olasz utas kivételével mindenkit kimentettek. Az utasok más hidroplánon nyomban utra keltek Ancona felé.

— **Házasság.** Bretter Viktória és Balkányi Andor folyó hó 7-én Kolozsváron házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **A kolozsvári rendőrség hírei.** Kovács József megszökött az ügyészségi fogházból. A rendőrség megette az intézkedéseket kézrekerítésére. — Kolozson betörték a római katolikus templomba és számos nagyrékű kegyesért loptak el. A betörés szálai Kolozsvárra vezettek s a rendőrség keresi a tetteseket. — Jarotzki Alexander operaénekes feljelentést tett, hogy miáltal ő koncert-turnét volt, betörték lakásába és onnan több értékes holmit elvittek. — A Cultura-nyomdából elloptak egy láda betűnyagot. — Tischer Heinz orvos feljelentést tett, hogy ellopták pénztárcáját, amelyben 1200 lej volt és több okmány, köztük autővezetői igazolványa. A rendőrség valamennyi lopási ügyben bevezette az eljárást.

— **Bikszád gyógyfürdő!** Erdély Karlsbadja, a hurutosok Mekkája, nyitva június 1-től. Ivó kúra, inhalatórium. Hidrogénvízgyógyintézet. Szénasavas fürdők. Állandó fürdőorvos. Gyógy- és zenedíj nincs. Napi pensio 240 lejtől. Rituális vendéglő. Vaaut, posta, távirda helyben. A Bikszádi víz a legjobb égvényes konyhasós savanyúvíz. Borral, vagy gyümölcszörppel kellemes üdítő ital. Gyomorégést azonnal megszüntet, emésztést elősegít. Prospektust díjtalanul küld a fürdőigazgatóság: Baia-Bicsad, jud. Sátmar.

— **Irak királya Berlinbe érkezett.** Berlinből jelentik: Pejzsál, Irak királya ma delután 17 óra 17 percek kíséretével megérkezett a friedrichstrassei pályaudvarra. A királyt a német birodalmi külügyminisztérium részéről hivatalos fogadtatásban részesítették.

— **MEGHALT NÉMETORSZÁG LEGÖREGEBB ASSZONYA.** Berlinből jelentik: Geilenkirchenben 106 éves korában meghalt Jonas Gottschalk, Németország legöregebb asszonya. Gottschalk asszony két hét múlva töltötte volna be 107-ik életévét.

— **Kontrollálják a belga munkásokat, akik francia sztrájkterületre lépnek.** Párizsból jelentik: Az északfrancia sztrájkterületre mátló kezdve csak azokat a belga munkásokat engedik át a határon, akik igazolni tudják, hogy munkaszerződésük van és tényleg dolgoznak is munkaadóiknál.

— **TÖZSDEI VESZTESEGEI MIATT LEUGROTT AZ EMELET-RŐL EGY AMERIKAI UJSÁGÍRÓ.** Newyorkból jelentik: Nagy feltűnést keltő öngyilkosság történt csütörtök este Newyork egyik legelőkelőbb utcájában. Az 5. avenue egyik szállodájának felső teraszáról a mélységbe vetette magát Clapp közismert newyorki újságíró és szétzuzott tagokkal holtan terült el a járda kövezetén. Clapp több lapnak dolgozott és főleg a pénzügyi rovat volt a szakmája. Több Hearst-lapnak ő volt a közgazdasági rovat-vezetője. Bankösszeköttetései révén igen sokat játszott a tőzsdén s az utóbbi napokban oly nagy veszteségeket szenvedett, hogy egész vagyona eluszott. Clapp nyilván a legújabb newyorki bessz-hullám áldozata.

— **MANDEL BÉLÁT SZABAD-LÁBRA HELYEZTEK ÉS ZSAROLÁSÉRT FELJELENTETTE FELJELENTŐJÉT.** Jelentette az Uj Kelet, hogy a kolozsvári rendőrség egy feljelentés alapján Désen letartóztatta Mandel Béla kolozsvári lakost, akit feljelentője azzal gyanúsított, hogy külföldön különböző álnevek alatt szélhámoskodott és övadékesalásokat követelt el. A feljelentő semmi bizonyítékot nem tudott produkálni Mandel ellen, akit a rendőrség az ügyészségnek adott át. Az ügyészség és a vizsgálóbíró, Mandelt, kihallgatása után rögtön szabadlábra helyezte, miután Mandel azt bizonyította, hogy a feljelentés ellene nem volt más, mint bosszu műve. Az ügy különben újabb érdekes fordulatot vett, amennyiben Mandel az ügyészségen feljelentője ellen zsarolás címén feljelentést tett.

HIREK ÖT SORBAN

Az országban tegnap hóhullám vult végig. Főleg a keleti vidéken volt rendkívüli a hőség. Bukarestben árnyékban 36, napon 49 főt Celsius mérték. Konstancában és Galacon számos napszúrás történt, többeket kórházba kellett szállítani.

A sziguranca tegnap újabb manifestumokat fedezett fel, amelyeket egy Constinta Romána nevű szervezet osztogatott. E röpiratok dicsőítik Beza tettet és szolidaritásra hívják fel a diákságot a letartóztatott agitátorokkal. A röpirat terjesztői közül többeket letartóztattak.

Maniu miniszterelnök a tegnap esti erdélyi Rapiddal Bukarestbe érkezett. Ma minisztertanács lesz, amely után a miniszterelnök visszautazik Szovátára.

Pan Halippa, aki az annakidején menesztett Moldován kisenevi tartományi igazgató teendőit is ellátja, arra kérte a kormányt, nevezze ki újból Moldovant a beszarabiai kormányzó-ság élére, miután a hadügyminiszter teljes mértékben rehabilitálta őt. A kormány valószínűleg a mai minisztertanácson fog dönteni.

Iorga professzor ma a fővárosba érkezett, hogy a holnapi városi választásokon aktív részt vegyen. A professzor a listavezetője a politikamentes párt-nak, amelynek azonban nincs sok kilátása a győzelemre. Hétfőn Iorga Szinájába utazik, ahol kihallgatásos jelenik meg a királynál.

A CFR és a jugoszláv államvasutak kiküldöttjei augusztus 20-án konferenciára ülnek össze a szinajai konferenciára határozatainak gyakorlati megvalósítása végett.

— **Az angol-román kereskedelmi szerződés kikötései.** Londonból jelentik: A Daily Telegraf diplomáciai levelezőjének közlése szerint az angol-román kereskedelmi szerződés kiköti, hogy az angolai élelmiszervámok emelése esetén Románia is jogot nyer arra, hogy 12 havi felmondás után megvonhassa az angol iparcikkek részére biztosított vámkedvezményeket.

— **Több mint 137 millió lakosa van az Amerikai Egyesült Államoknak.** Washingtonból jelentik: A most lefolyt amerikai népszámlálás összegezett adatai szerint az Egyesült Államok lakossága a gyarmatokat be nem számítva, 122 millió 728 ezer 873. Noha a születések esőkentek és a bevándorlási kvótát is többször korlátozták, az utóbbi tíz év hozta meg a lakosság legnagyobb arányú szaporodását. A többi amerikai területek és a gyarmatok beszámításával a lakosság létszáma 137 millió 561 ezer 561.

— **TIZEZER DOKOLT EL SZENTFALHON.** A rendőrség Tisa bőv előestésidő zárandokol nagy tolongás nagyobb része ne előtt a Szentfalasztinai kormárség megtiltotta ezen az estén a Szentfalhasználatát. A rendőrség előestéjén ellottat. Az összes szentfalasztinai papok voltak. A városvezető Joseph Klausne nagyhatalú előadóm pusztulásáról.

— **FELBOBB. AZ ÖNGYILKOS.** Territet an Monrelo villatulajdonos dinamitpatronokk magát. A különösának darabokra szak a legnagyobbült összegyűjtés.

— **LINDBERG VÖJÉRŐL.** Lindberg ezredes adást tartott, amely a különböző országokból érkező kontinensre, mint a berg méltatta a régi közlekedés ha és különösképpen Lindberg azon rejezést előadása következő néhány hozza a rendszereket léghajókka aminek átalakító kereskedelemre.

— **AMERIKAI ÉK AZ EJTŐE LEUGRAS VI.** Newyorkból jelentenek Rosevelt neap Rita Schomacszőközség előttégből ereszkedett. Róth Alexndallított 4970 métpilótán 5000 métt ezért a bravóságíróknak kijutott 100 dollárt 2 éveára fogja fordít.

— **VILÁGHIRŰ TARTÓZTATOTT.** Párizsból jelentések szerint Wladomir akadémétró tagját, örökben igen nagyságát, nemrégét alapján tartózt.

— **TIZEVES ÉL** jelentik: Gmuves kis Hans Gagyába zuhant. Usalanatok alatt elméves Höplinger Adoklását, gondolt. Izgalmas kben ő is életveszkihozta a partraöntetésre terjeszt.

— **171 VALÓPEL** Londonból jelentik: A szászországi Lord Mariwallványászék elnöke választ mondott a csak 3 percnyi

— **KÖNIGSTEIN** mesvárról jelentik: A városi zsidó társaság tagját, Königstein apokban súlyos es Königstein Adolfszentpéterről 79lanul elhunyt s elított egy széles kú és Magyarországnismert zsidó csaláéként számottevő megyei kereskedőszu kereskedői pa érdeketben kifejmos kitüntetés hor

Gárda

utiu jasi diák... a euzista liga megszervezését... ere is csak igen nagy körű tobo... élküli egyéne... állítólagos diá... euzisták több... elhatározták... LANC brassói... roltak tehát és... omán papokat... szlót.

SORBAN

hőhullám vo... eti vidéken volt... Bukarestben ár... 9 fok Celsius... és Galacian szá... többeket kör...

ujabb mani... fel, amelyeket... na nevű szerve... iratok dicsőítik... társra hívják fel... tott agitátorok... tői közül több...

k a tegnap esti... restbe érkezett... sz, amely után a... tazik Szovátára.

az annakidején... kiseneyi tarto... it is ellátja, ar... vezze ki újból... biai kormányzó... hadügyminiszter... habilitálta őt. A... a mai miniszter...

a fővárosba ér... városi választá... en. A professzor... kamentes párt... an nincs sok ki... Hétfőn Iorga... ol kihallgatáson... ál.

áv államvasutak... 20-án konferen... zinajai konferen... akorlati megvaló...

kereskedelmi szer... mból jelentik: A... náciai levelezője... angol-román ke... kiköti, hogy az... k emelése esetén... er arra, hogy 12... megvonhassa az... észere biztosított

millió lakosa van... ült Államoknak... k: A most lefolyt... összegezett ada... t Államok lakos... be nem számítva... 2. Noha a születé... bevándorlási kvó... tozták, az utóbbi... osság legnagyobb... a többi amerikai... atok beszámításá... na 137 millió 501

TIZEZER EMBER ZARAN-
OKOLT EL TISA BÓAVKOR A
SZENTFALHOZ. Jeruzsálemből je-
lentik: A rendőrség becslései szerint
Tisa bóav előestéjén mintegy 10.000
Tisa bóav zárandokolt el a Szentfalhoz. A
nagy tolongás miatt a látogatók leg-
nyobb része nem hagyhatta el éjjel
előtt a Szentfalat, ahogyan azt a pa-
esztinai kormány kívánta. A rend-
őrség megtiltotta az araboknak, hogy
ezen az estén a Szentfalhoz vezető fő-
utat használják. Tel-Avivban bóav
előestéjén előlították az uccai lámpá-
kat. Az összes szórakozóhelyek zárva
voltak. A város háza disztermében
Joseph Klausner professzor tartott
nagyhatású előadást a második temp-
om pusztulásáról.

FELROBBANTOTTA MAGAT
AZ ÖNGYILKOS. Genfből jelentik:
territ an Montreuxben Boutot elő-
elő villatulajdonos életuntagsa miatt
imamitpatronokkal robbantotta fel
magát. A különös öngyilkosság áldoza
ának darabokra szaggatott hulláját
sak a legnagyobb fáradtsággal siker-
ült összegyűjteni.

LINDBERG A REPÜLÉS JÖ-
VŐJÉRŐL. Newyorkból jelentik:
Lindberg ezredes ma a rádióban elő-
ást tartott, amelyet az amerikai adó-
lások egy csoportja közvetített a
rádióhallgatókhoz, ugy az amerikai
ntinensre, mint Európába is. Lind-
erg méltatta a repülés által megoldott
közlekedés hatását az emberiségre
s különösképpen a gazdasági életre.
Lindberg azon reményének adott ki-
jezést előadása végén, hogy a most
vetkező néhány év feltétlenül me-
ozza a rendszeres transzocéáni jára-
kat léghajókkal és repülőgépekkel,
minek átalakító hatása lesz a világ-
ereskedelemre.

AMERIKÁBAN MEGDÖNTÖT
ÉK AZ EJTŐERNYŐVEL VALÓ
UGRÁS VILÁGREKORDJÁT.
Newyorkból jelentik: Az Egyesült Ál-
mok Rosevelt nevű repülőgépen teg-
p Rita Schomacher nő-pilóta óriási
közönység előtt 5000 méter magas-
ból ereszkedett le és ezzel megdön-
te Róth Alexnek november 29-én
állított 4970 méter magas rekordját.
pilotánó 5000 dollár jutalmat ka-
tt ezért a bravuros ugrásáért. Az
ságróknak kijelentette, hogy az
0 dollárt 2 éves kislánya hozmá-
ára fogja fordítani.

VILÁGHÍRŰ OROSZ TUDÓST
ARTÓZTATOTT LE A SZOV-
ÉT. Párizsból jelentik: Moszkvai je-
tések szerint Wladomosz, a szovjet
mányos akadémiajának kiváló
tmetirő tagját, kinek tudományos
kben igen nagyra becsülik mun-
sságát, nemrégien ellenforradalmi
al alapján tartóztatták le.

TIZEVES ÉLETMENTŐ. Bécs-
jelentik: Gmunden-fürdőn a hét-
s kis Hans Gagg játszás közben a
yába zuhant. Uszni nem tudott és
banatok alatt elmerült. A parton álló
éves Höplinger Anna látva a kislíu
oklását, gondolkodás nélkül utána
rott. Izgalmas küzdelem után, mi-
ben ő is életveszedelembe forgott
kihozta a partra. A bátor kislányt
ntetésre terjesztették fel.

171 VÁLÓPER 8 ÉS FÉL ÓRA
ATT. Londonból jelentik: A váló-
ek történetében a manchesteri tör-
ysék tegnap állította fel a rekor-
Lord Mariwall elnökle alatt. A
vényesék elnöke 8 és fél óra alatt
vállást mondott ki és egy ügyre így
és csak 3 pernyi idő jutott.

KÖNIGSTEIN LAJOS GYASZA-
esvárról jelentik: A temesvári jó-
városi zsidó társadalom egyik érde-
tagját, Königstein Lajos kereskedő
apokban súlyos csapás érte. Édesaty-
Königstein Adolf a magyarországi
szeptéterről 79 éves korában vá-
annul elhunyt s elhunytával gyászba
ított egy széles kiterjedésű a Bánát-
s Magyarországban is egyformán
ismert zsidó családot. Az elhunyt
ként számottevő tagja volt a hoz-
nygyei kereskedői társadalomnak s
szu kereskedői pályafutása alatt a
erdekében kifejtett munkásságát
nos kitüntetés honorálta.

A Briand emlékiratára adott vá- laszok rendkívül eltérőek

A Petit Parisien kritikája a tervről

Párizs, augusztus 9. A Petit Pari-
sien cikkben foglalkozik a Briand-em-
lékiratra adott válaszokkal s megállá-
pítja, hogy politikai tekintetben igen
eltérőek a válaszok. Az államok egy
csoportja a statusquo fenntartása mel-
lett száll sikkra, míg a másik csoport a
békeszerződések területi rendelkezése-
inek megváltoztatása iránt igyekszik

figyelmet kelteni. A lap helyénvalónak
találná, ha az európai együttműködés
kérdését elsősorban gazdasági téren
valósítanák meg, mert erre az államok
mindenképpen meg van a készség és
másképp tekintetben az érdekek kö-
zössége is teljes mértékben érzeti
kényszerítő erejét.

A nemzetközi diákszövetség békekonferenciára hívja össze a zsidó és keresztény diákokat

Locarnoban lesz a nagyfontosságú értekezlet

Oxford, augusztus 9. (Az Uj Kelet tu-
dósítójától). A nemzetközi diákszövets-
ség a napokban tartotta Oxfordban szó-
kásos évi konferenciáját, amelyen elha-
tározták, hogy a zsidó és nemzsidó diák-
ság képviselőit 1931-ben megbeszélésre
hívják egybe Locarnoba. A megbeszélés
célja az, hogy a keresztény és zsidó
diákság között közeledést hozzanak létre.
A konferencia elnöke Zimmern genfi
egyetemi tanár lesz, aki alkalmat fog
adni egy zsidó, mint a nemzsidó diák-
ság képviselőinek, hogy álláspontjukat
részletesen kifejtse.

Az oxfordi konferencia tanácskozásai
során egy egész napot szentelt a zsidó
kérdésnek. James Parker, a nemzetközi
diákszövetség főtitkára nagy beszédben
mutatott rá annak szükségességére,
hogy zsidó és nemzsidó diákok egymás-

ra találjanak az egyetemek területén.
A zsidó diákságot Alexander Teich, I.
Handlman (Párizs), Jules Stone (Lon-
don) és dr. Bron Levi képviselték.

A diákszövetség 1931 szeptemberében
Amerikában tartja legközelebbi kong-
resszusát, amely ugyancsak foglalkozni
fog az antiszemitizmus kérdésével. Ezt
a kongresszust egy newyorki diákbizott
ság készíti elő, amelyben a zsidó diák-
ság is képviselteti magát. Az amerikai
cionista diákok szervezete, az „Avodan”
hivatalosan is képviseltetni fogja magát
a kongresszuson. Oxfordban felmerült
a terv, hogy a newyorki tanácskozások-
ra meghívják az arab diákságnak egy
reprezentánsát is. Ezt a tervet azonban
elvetették azzal, hogy nem opportunus
egy európai problémát a Palesztina-kér-
désrel összekeverni.

KÖZGAZDASÁG

A juliusi ultimó nehéz megpróbáltatás volt az erdélyi kereskedelem számára

A kolozsvári tőzsdén emelkedett a tengeri ára

Cluj—Kolozsvár, augusztus 9. (Az
Uj Kelet tudósítójától). A juliusi
ultimó nehéz megpróbáltatást jelen-
tett az erdélyi kereskedelmi élet szá-
mára. Soha annyit váltót nem óvatol-
tak meg, mint augusztus első napjai-
ban. A bankok a súlyos helyzetbe való
tekintettel, bizonyos engedékenységet
tanúsítottak, ami azonban semmi-
esetre sem jelenthet egyebet, mint el-
halasztását a végnek, amely elkerülhe-
tetenül közeledni látszik Erdély keres-
kedelmi élete számára.

A kereskedők nem kevesebb aggota-
lammal tekintenek az augusztusvégi
ultimó elé. Ez a hónap a teljes stag-
nálás hónapjának ígérkezik. Vannak
cégek, amelyeknek napi bevétele még
a legszükségesebb kiadások fedezésére
sem elegendő. A kereskedők nem tud-
ják fizetni tartozásait, nem tudják
fizetni adóikat, nem tudnak eleget
tenni a váltóval garantált kötelezett-
ségeiknek. Nem kevésbé válságos a
hitelezők, így elsősorban a nagykeres-
kedők helyzete is. Ezek nem egyszer

maguk kénytelenek kiváltani vevőik
leszámitolt és kifizetetlenül maradt
váltóit. A kisvárosokban és a falvak-
ban még kétségbeesettebb a helyzet. A
parasztság vásárlóképesége a mini-
málisra zsugorodott össze, a kihitele-
zett áruk ellenértékének behajtása le-
küzdhetetlen nehézségekbe ütközik.

Kereskedelmi körökben a kolozsvári
tőzsde működésétől remélik, hogy vala-
melyes élénkséget fog hozni Erdély
gazdasági életébe. A kolozsvári tőz-
sdén vontatottan bár, de megindult az
élet. Különösen a gabonakereskedelem
ben bonyolítanak le nagyobb tranz-
akciókat. Csütörtökön a kukorica ára
jelentős emelkedést mutatott fel. Míg
a hétfői zárásnál 37 ezer lej volt egy
vagon tengeri ára, az augusztus 7-i
zárátnál már 42 és félezer lejért ese-
relt gazdát a kukorica vagonja. Keres-
kedői körökben a tengeri árának emel-
kedését a szárazságra vezetik vissza,
amely Erdélyben a tengeri termést
csaknem teljesen tönkretette.

Egyezkedik a Stoewer-gyár. Berlinből
jelentik: Közölte az Uj Kelet, hogy a
stettini Stoewer irógép- és kerékpár-
gyár néhány nap előtt kénytelen volt
fizetési képtelenség miatt üzemét beszü-
ntetni. Újabb hírek szerint a gyár érde-
keltsége egyezkedést ajánlott és valószí-
nű, hogy a jöhrnevi üzemet meglehető-
menteni.

**Gyógyszertárak krízise Magyarorszá-
gon.** Budapestről jelentik: A népjóléti
miniszter rendeletet bocsátott ki, amely-
ben gyógyszerári jogosítványok enge-
délyezését ideiglenesen felfüggesztette.
A rendelet indoklása szerint a már
meglévő gyógyszertárak is be tudják
tölteni a közegészségügyi feladataikat,
ujabbak felállítására pedig a már meg-

Frankfurt am Main — Jüdisches Knaben-Institut

Tel. Zepp. 55595. — Gegründet 1900. — Trutz 47. — Direktor: P. Klübansky

Gründliche, wissenschaftliche Ausbildung im jüdischen, in fremden Sprachen und Handelsfachern. Vorbereitungskurse zu Aufnahmeprüfungen für alle höheren Schulen.

Jahre können gewonnen werden!

Gewissenhafte Überwachung, beste, streng rituelle Verpflegung der Zöglinge. — Herrliche Villa mit allen modernen Komfort.

Stets gute Resultate. Allererste Referenzen auch in Sighet bei Abraham Herzkovits, Grossindustrieller

Uj kedvezmény vendéglátóknak

Ezen lap előfizetőinek meglepedésére
nyújtott

20%

kedvezményt szobaárainkból

10%

kedvezményt olcsó éttermi árainkból
(menut kivéve) módunkban van az UJ KELET
kiadóhivatalával létesített megállapodás alap-
ján kibővíteni

Magyar Kir. Operaház
Nemzeti Színház
Kamara Színház

előadásaira szóló mérsékelt árú jegyekkel. Te-
kintettel a nagy keresletre, kérjük szoba és
színházjegy rendelését két-három nappal
előbb velünk közölni.

PAR SZÁLLODA
Budapest

szemben a Keleti pályaudvar érkezési
oldalával. (Nincs kocsiköltség.)

lévők létérdekeit veszélyeztetné. Buda-
pesten jelenleg 180 gyógyszerár van, 80
ebből a legutóbbi 10 év alatt létesült. A
patikák gazdasági helyzetére jellemző,
hogy a gyógyszerárnyagkereskedőknek kö-
zel 10 millió pengővel tartoznak. Ezek
az adatok természetesen csak Budapest-
re vonatkoznak. Az ország területén le-
vő körülbelül 1300 gyógyszerész hely-
zete még ennél is siralmasabb.

**Leszállították az autók árát Newyork-
ban.** Az amerikai automobilkrízis foly-
tán ismét leszállították az automobilok
árát a tengerentúl. Kisebb gyárak so-
rozatos árleszállításai mellett elsősor-
ban a Chrysler az, amelyik erősen mér-
sékli árait, miután elsősorban az ő üz-
lete fejlődött vissza. A Chrysler-kocsik
árát Amerikában 10 százalékkal szállí-
tották le. A nagy amerikai árleszállítá-
sokkal kapcsolatban az európai automo-
bil-iparos országok mind sürgetik az
amerika-európai automobil-probléma
rendezését.

**Rosszabbodik a svájci gépipar hely-
zete.** Zürichből jelentik: A svájci gép-
ipari vállalatok mindeztideg jól voltak
foglalkoztatva és azt lehetne mondani,
teljes kapacitással dolgoztak. Azáltal,
hogy ezen iparvállalatok rendeléseiket
hosszu szállítási terminusra kapják, a
konjunktúra hanyatlása csak lassan ma-
tatkozik. A bizonytalanság azonban már
általános, mert az új üzletek csak igen
lassan jönnek. A nemzetközi krízis leg-
súlyosabb jele, hogy a gyéren ér-
kező új üzletek is rendkívül alacsony
árak mellett jönnek létre. Aránylag ke-
vezőbb az építőgépeket előállító ipar
helyzete, míg az óra- és textiliparral
kapcsolatos gyárak kedvezőtlenebbül
állnak.

**Aláírás előtt a francia-román keres-
kedelmi egyezmény.** Bukarestből je-
lentik: A kormány gazdasági bizott-
sága tegnap délután ülést tartott az
iparügyi minisztériumban, Madgearu
iparügyi miniszter elnökle alatt. A
bizottság alapos megvitatás tárgyává
tette dr. Ernest Ene, a Párizsban tár-
gyaló román delegáció vezetőjének je-
lentését a francia-román kereskedelmi
egyezménnyel kapcsolatos tárgyalások
stádiumáról. A bizottság felhatalmazta
a román delegációt, hogy a megadott
feltételek alapján az egyezményt alá-
írja. Az aláírást Dinucezeanu párizsi
követ és dr. Ernest Ene fogják alá-
írni. Ezután a varsói agrárkonferen-
cián való részvétel kérdését vitatta
meg a delegáció, amely végül is elha-
tározta, hogy Románia képviselével
Virgil Madgearu iparügyi minisztert
bizza meg.

**Hogyan adóztatják meg a monopól-
cikké elárúsított?** Bukarestből je-
lentik: A pénzügyminisztérium körren-
detet küldött szét a pénzügyigazgató-
ságokhoz, közölve, hogy azok a keres-
kedők, akik kizárólag monopól-cikké-
k, valamint a dohányzás szükséges kellé-
kek elárúsításával foglalkoznak, nem
tartoznak a jövőben a kereskedelmi
vállalatokra kivetett jövedelmi adót
fizetni. A már kivetett adóösszegeket
1930 július másodikától kezdődőleg tör-
ölni kell. Ez az intézkedés csak azokra
a kereskedőkre vonatkozik, akik kizá-
rólag monopól-cikké elárúsításával
foglalkoznak.

Színház — Művészet

A MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Vasárnap d. u. 6 órákor: Alvenci huszárok. (Operett-ujdonság, nagyon olcsó mozhelyárakkal. Sorozatszám 348.)

Vasárnap este 9 órákor: Szövik az asz szony. Kondor Ibolya bucsufel lépte. Olcsó helyárakkal. Sorozatszám 349.)

Hétfőn este 9 órákor: A budapesti Andrassy uti Színház teljes kabaré-együttesének vendégjátéka. Berky Lili, Daybukát Ilona, Jankovszky Mara, Bárony István, Gózon Gyula, Ihász Lajos, Berky Józsa fellépése. Ragyogó műsor. Három óráig tartó kacagás. Rendes színházi helyárak. Sorozatszám 350.

Kedden este 9 órákor: A budapesti Andrassy uti Színház teljes kabaré-együttesének vendégjátéka. Rendes színházi helyárak. Sorozatszám 351.

Szerdán este 9 órákor: Ida regénye. Ujdonság nagyon olcsó mozhelyárakkal. Marsi Gizi fellépésével. Jegyek ára 50, 40, 30, 20 és 10 lej. Sorozatszám 352.

Csütörtökön este 9 órákor: Gála film-előadás. Premier! Éjfél házasság (Newyork rejtelméi). A főszerepben: Georg Baneroff.

Pénteken este 9 órákor utolsó operett-előadás az évadban: Tommy és társa. Véghegyi Iza vendégjátéka. Ihász Aladár és Tompa Béla bucsuja. Sorozatszám 353.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI-MŰSORA:

Hétfőn este 3, 5 és 7 órákor szenzációs kettős műsor: Hollywoodi revü (Halló Hollywood). Látványos nagy attrakció 25 moziessillag és 200 görll fellépésével, a főszerepekben: Marion Davis, William Haines, Douglas Fairbanks, John Gilbert. II. Agglegény naplója. Kacagató vigjáték 7 felvonásban. Helyárak: 20 és 10 lej.

Kedden 3, 5 és 7 órákor: I. Hollywoodi revü (Halló Hollywood). Látványos nagy attrakció. II. Agglegény naplója. Helyárak: 20 és 10 lej.

Szerdán 3, 5 és 7 órákor: I. Hollywoodi revü (Halló Hollywood). Látványos nagy attrakció. II. Agglegény naplója. Helyárak: 20 és 10 lej.

Csütörtökön kivételes grandiózus kettős műsor. Premier! Atrakció! 3, 5, 7 és este 9 órákor: Éjfél házasság (Newyork rejtelméi). Minden idők legizgalmasabb története 7 felvonásban. A főszerepekben: Georg Baneroff, Betty Compton és Olga Baclanova. II. A tenger leánya. Regényes és izgalmas cselekményű hajós történet 7 felvonásban. Helyárak a 3, 5 és 7 órai előadáson 20 és 10 lej, az esti 9 órai előadáson 30, 20 és 10 lej.

Pénteken 3, 5 és 7 órákor: I. Éjfél házasság (Newyork rejtelméi). II. A tenger leánya. Helyárak 20 és 10 lej.

Szombaton 3, 5 és 7 órákor: I. Éjfél házasság (Newyork rejtelméi). II. A tenger leánya. Helyárak 20 és 10 lej.

Vasárnap délelőtt 11 órákor matiné 15 és 10 lejes helyárakkal: A marokói kémnő. Rejtelmes történet, a főszerepekben: Várkonyi Mihály, Jetta Goudal és Josef Schildkraut. Vasárnap délután 3, fél 5, 6 és fél 8 órákor: Pat és Patachon esete Josephine Backerrel. Helyárak: 20 és 10 lej.

HOCHMANN AURORA orth. zsidó LEÁNYINTERNÁTUSA

megnyitlik Clujon szeptember 1-én

Prospektust díjtalanul küld az intézet: CLUJ. Str Memorandumul 17.

Felvesz urileányokat korlátolt számban Kellemes, családias otthon. Kifogástalan ellátás, valóságos, gondos felügyelet. Használati nyelv: francia, német. Az intézet zene, nyelvek, iparművészet, irodalom stb. trénr szakserű és nívós továbbképzést nyújt.

RADIO MŰSOR

Idő: Középeurópa

VASÁRNAP AUGUSZTUS 10

Bucurest. 12—13.30: Grammfón. 16: Dinicu-zenekar: román és könnyű zene. 17.15: Dinicu-zenekar. 15.15: Grammfón. 20: Enacovicie hegedűművész saját műveit adja elő. 20.45: Ale fiubaritonénekes dalestje. Utána közvetítés a Lidó-medencéből, tánczene.

Budapest. 9: Ujsághirek, kozmetika 10: Református istentszetelet.

1: Pontos időjelzés, időjárásjelentés Majd a m.kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Weber: Abu Hassan — nyitány. Mozart: Don Juan Bizet: Carmen. Goldmark: Előjáték a „Hadifogoly“ c. opera II. felvonásához. Puccini: Pillangókisasszony — aria; Leonevallo: Bajazzók madárdal. Brahms: I. zsimfónia.

2.30: Grammfónhangverseny. Rubinstein: Román. Gounod: Faust — Az aranyborjú-aria. Raff: Cavatina. De Falla: Seguidille Murcienne. Meyerbeer: Fáklyásmenet. Pergolese: Nina — Siciliana. Verdi: Rigoletto — aria. Bizet—Sarasate: Carmen. Schipa Cubai dal. Thomas: Mignon — Ismered a hont? Weinb. Polka „Schwanda a dudás“ c. operából. Tauber: Volt egy tavaszi álmom. Offenbach: Hoffmann meséi. Berlioz: Rákoczi-induló.

3.30: A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. Zueker Ferenc dr. kir. vegyész: „A mesterséges istállótrágya készítése“.

4: Rádió Szabad Egyetem. Lányi Ernő: Rég veri már a magyart a Teremtő; Kacsóh: Késő ősz van; Ziegler: Minden este dalolgotok. Massány Ernő dr. főmeteorológus: „Hulló esilagok“. Horváth K. átírata: Kilencet ütött az óra; Hollósy K. átírata: Három magyar népdal; Farkas N.: Rózsaván a keblén.

Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés.

5.10: Pontos időjelzés 5.10: A m. kir. I. honvédegyaloezred zenekarának hangversenye és az Angol Parkból.

6.30: Vándor Kálmán előadása: „Amig egy író eljut odáig“.

Belgrad. 20: A Vazneszoszka-templom énekkara egyházi és világi dalokat ad elő. 21.15: Rádiózenekar. 21.15: Séta Európán keresztül.

Berlin. 20: 17 számból álló tánczene. Utána 0.30-ig tánczen.

Bern. 20.30—22: Derü német népdalok, bariton és zenekari előadással. Utána 22.45-ig szórakoztató zene.

lok, bariton és zenekari előadással. Utána 22.45-ig szórakoztató zene.

Breslau. 20.30: A filmharmonikus hangversenye. 22.05: Szórakoztató és tánczene éjfélig.

Katowic. 19.25: Népszerű hangv. Köln. 20: Kis zenekar. Utána 24-ig tánczene.

Königsberg. 19: Dalok gitárkísérettel. 20.10: Az amerikai Szent Olaf-egyházi énekkar előadása Augsburgból. 21.10: Danzigi rendőrzenekar.

Königsuusterhausen. 20.10: Hangv. Ljubljana. 20: Tamburicazene. 21: Jazz Bled-fürdőből. 22.15: Bled-fürdőből.

London. 21.05: A Stratton-vonós-négyes játéka szópránénekekkel. 22.30: Vallásos elmélkedés.

HÉTFŐ, AUGUSZTUS 11.

Bukarest. 20: Gramfon. 21: Színházi előadás. 21.45: Costescu-Duca operánakeső dal- és áriaestje. 22.15: Chepap Nadja zongorajátéka.

Budapest. 1.00: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 2.30: Hírek. 3: Piaci árak. 4: Stumpf Károlyné előadása: „A háziasszonyok gazdasági felelőssége“. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: Szigety Ferenc novellái: János nem jön haza többet; Pető nagyságos ur fekete lovai; Baleset a táncban.

5.35: A Székesfővárosi Zenekar hangversenye. Lehar: Bécsi nők — nyitány. Bach: Meditation. D'Albert — Bece: Lirai szvit. D'Ambrosio: Canzonetta; Ries: Perpetuum mobile. Előadja Neumann László hegedűművész. Popy: Keleti szvit.

6.35: Rádió amatőrposta. 7.00: Horváth Attila dr. felolvasása: „Sportbalesetek“.

7.30: Hangverseny. 10.30: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

Majd: A m. kir. I. honvédegyaloezred zenekarának hangversenye.

Belgrad. 19.30: Citerazene. 20.30: Jáék zongorán. 21.45: A házi négyes esti zenéje.

Milano. 20.40: Gounod: Faust operája.

Róma. 21.02: Olasz opera. Varsó. 20.15: Könnyű zene. Toulouse. 20: Szimfónikus hangv. Pozsony. 21.30: Tánczene. 22.30: Prága.

Berlin. 21.25: Vivaldi: A négy évszak, hegedűre, csembalóra és vonósokra.

Breslau. 20.20: A breslauer férfidallégyet hangversenye. 20.45: Hangver-

seny. 21.40: Hernried zeneszerző műve. 23.10: Rádióegyleti közlemények. Frankfurt. 20: Osborn zongorajátékos vész játéka. 20.45: München. Hamburg. 19.05: Játék két zongorán. 20: Strauss Richárd—Liszt hangversenye. 22.20: Gramofon-kabaré. Kattovitz. 19.30: Felolvasás. 20: Opera.

Kassa. 20.05: Zathureczky Ede hegedűjátéka. 20.35: Szalonzenekar. 21.30: Vidám dalok.

Köln. 20: Operettrészletek. Königsberg. 18.30: Zongorajáték. 20.50: Operarészletek.

MÓRICZ ZSIGMOND

Légy jó mindhalálig

50.— lej

(Eddigi ár 238 — lej)

Kapható az UJ KELET könyvnyomtatványboltjában (Utánvét nélkül 16.— lej portó)

Apróhirdetések

OLCSÓN ELADÓK: varrógépek, biciklik, pathefonok, cimbalmok, irógépek, festmények, kosztümök, kőpenyek és férfi felöltők, női bundák, függönyök, szövetek, rádiók, lepedővaszon, különböző ékszer, férfiarany-órák, karkötők, látószek, különböző ezüst és nikkelt órák, női és férfi cipők, perzsa szőnyeg stb. Zalogház, Cal. Victoriei 25jx.

ÓCSKA OLMOT: magasabb áron vevők vagy új olmosokra cserélnék. Stóssel Ccm, Cal. Victoriei.

NAGYVÁRADON: teljes ellátásra elfogad. uricolasd felnevelés vagy isko ásiut, vagy leányt, furdőszoza zongora használata balkonos utcai szobák. Cim: Özve. Berger Atalné Oradea, Str. Cal. temir 42. I.

ELADÓK: komplett rakat, vasredőnyvel együtt, Hegedüs Sándor u. 18. Sámsom.

INTELLIGENS: jól főz, elmenne családjához házvezetőnek. Erdeklődni: M. tyás király-utca 2. Csabeta kalapszalonn.

MODERN LAKÁS: négy szoba és mellékhelyiségek novembelsejre kiadó. Avy Jancs (v. Petőfi) u. 3. sz.

SCHWARTZ: NACNE orth. VEGETARIUS TERME és tejcsarnok. Reg. Ferdinand (Wselényi-utca) 10. sz. alatt megnyitott. A használt tejmentékját készítményeim. Ugyanott naponta feltehető és bivalyteljes hoz szállítva is lehet.

JÓ HÁZBÓL: való iskolás gyermekek teljes orth. koser ellátást kapnak Deáknl Reg. Ferdinand 128.

BENŐSÜLNÉ: nagyobb üzletbe vagy vállalatba érettségizett többévi irodai gyakorlatlaltl bíró jómegjelenéstl 30 éves fiatalember. „Főkönyvelő“ jelígre a kiadóhivatalba.

JÓ HÁZBÓL: való iskolás gyermekek teljes orth. koser ellátást kapnak Deáknl Reg. Ferdinand 128.

MAKULATURA: pir 5 kg.—ként is kapható az Uj Kelet kiadóbol.

A kolozsvári mozgóok műsora:

Aug. 10-ig	Dacia (Magyar Színház)	Carmen	Corso	Edison	Select	Uránia
Előadások) vasárnap kezdete) hétköznap	d. e. 11 és d. u. 3 és 5 órákor	3, 5, 7 és 9 órákor	fél 4, fél 6, fél 8, fél 10 órákor	3, 5, 7, 9 órákor	fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órákor	fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órákor
Rendes) matiné) helyárak	10 és 20 lei	10, 15, 20, 25, 30 lei	20, 25, 30, 36 lei	10, 15, 20, 25, 30 lei	15, 20, 25, 30 lei	15, 20, 25, 30 lei
Vasárnap	Matiné: Wildwest-cirkusz d. u. A moziporternő	Egy kokott naplója Nőstényördög	Amikor a szív megszólal. — Hangosfilm	Lyon Lea Titokzatos kastály	„	Szereltem a kolostorban

XIII EVF Cluj—K augusztus 5690 B

As Uj Kelet és bánati...
Ökkelink ut...
Közvetítő...
Közvetítő...
Közvetítő...

Mit hoz

A világpolitika hónapok sem...
események nélkül...
pihenőknek...
matkozásban is...
nizterek nem...
legmelegebb ny...
resték büroika...
nyugtalan érve...
Valóban, ez az...
szan nyugtalan...
háborus készül...
krisis mindinká...
fajuló rémségei...
határozatai, a n...
fasiszta blokkok...
az angol munká...
zete, a világpoli...
tikkasztó szelvé...
többá s tettek...
nyugtalanágain...
A közlegő ősz...
vetőg legközele...
temberi megnyit...
problémákat fog...
lyekkel megbirk...
mai tulfeszt el...
lesz a legnagyobb...
lyekkel a hivatás...
láháboru befeje

A közlegő szej...
eseményei előrel...
körül fognak kij...
gi kérdés, a ném...
és az angol munk...
és a külpolitikai o...
ket természetesen...
ségi kérdés érde...
szén nyitl és eg...
ban, ezuttal elősz...
plénuma elé ker...
lissá teszi ezt a...
mény is, hogy az...
regiben komoly r...
ban jelentette be...
külpolitikai tevé...
probléma megold...
rálni. Kissé meré...
len feltevés, hog...
miniszterelnök az...
adni Henderson...
annyszor tett h...
mellett, teljes ere...
ebbe a zavaros, a...
felidező probléma...
felől Henderson...
garanciája annak...
kérdés ezuttal ne...
olsikkadni a gen...
nak ellenére sem...
és főleg Briand, a...
zetével (melytől...
rész-szertől, min...
lést várja) kont...
kezni az angolok...
Anglia a kisebb...
nek az északi á...
got és néhány...
mellett találni, n...
Olaszország és ta...
Olaszország is, ell...
nak képviselni. A...
ketösen széttagol...
még a legsötétebb...
is reményünk leh...
ségi kérdés ezutta...
ban a mesterséges...
a világpolitika ec...
zettnek hitt kori...
számára.

Szeptember 14-...
választások s eze...
leg eredményei s...
késégük lesznek...
moszférára. A we...
belépése, a Spart...
puccs leverése óta...
nem volt olyan ki...
a mostani választ...
lenére, hogy a de...
tiakból és progre...
akultl ugynevez